

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD:

A. DELIERNEUX. — Het probleem der misdadige jeugd.

RECHTSPRAAK.

Burg. Rechtb. Dendermonde. — 29 Oct. 1931. — *Verhuur - Clauseule van vrijwaring tegen muntval - Instorting verhuurd goed - Verantwoordelijkheid.*
Burg. Rechtb. Antwerpen. — 9e Kamer - 26 Oct. 1931. — *Aanvullend getuigenverhoor - Voorbereidend vonnis - Verantwoordelijkheid voor aangestelden.*
Vrederecht Antwerpen. — 4e Kanton - 2 Dec. 1931. — *Schrijversrecht - Niet verschuldigd voor uitvoering bij middel van radio.*

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.

Rechtbank Rotterdam. — 3e Kamer - 26 Juni 1931. — *Nederlandsch-Belgisch verdrag - Verknochtheid - Afsand van instantie.*

De opheffing van den gouden standaard.

FISCALE KRONIEK. — Vermindering van grondbelasting wegens gezinslast of oorlogs-invaliditeit, door Mr F. Daeseleire.

Uit de Pers.

BIBLIOGRAPHIE. — P. M. Orban: La responsabilité des pouvoirs publics.

MEDEDEELINGEN.

RECHTERLIJK LEVEN.

BALIELEVEN.

CURIOSA.

Het Probleem van de Schuldige Jeugd

Zoowel op strafwettelijk als op penitentiair gebied moet het probleem van de schuldige jeugd gespecialiseerd worden. De jongeling is geen kind meer, en evenmin is hij al een man geworden. Alles is crisis in hem: physiologische crisis — zijn lichaam verandert, zijn instincten trachten er hun breeden weg te banen en verwekken dusdanig gemakkelijk de psychologische crisis, die soms een min of meer in het oog vallende maatschappelijke onttredering voor gevolg heeft. Ieder jongeling zoekt zijn eigen weg: de beste wil naar de hoogten op, het ideaal bezielt hem; het is de ouderdom van de onberedeneerde, stormachtige geestdrift, die zelfs voor deze uitgelezenen, triestige momenten met zich brengt: onverstaan te zijn door de ouders, door de maatschappelijke omgeving; anderzijds begint hij stilaan de leelijke kanten van de wereld op te merken en zij, die verlangen naar een ideale menselijke organisatie, zij lijden bij het vaststellen, dat de mensen en de wereld minder goed zijn dan zij gedacht hadden. Allerhande schokken, kwetsingen van hun idealistisch « ik », dat in botsing komt met de hardheden en het egoïsme.

Aan de andere pool staan zij, die ver van het ideaal gevoeld te hebben, als « credo » hebben, het genot. Het is niet een verlevendigende of zuivere gedachte, die hen bezielt, maar ze worden gedreven door de ontketende instincten. Die beheerschen hun redeneerend leven, dat zelf in den dienst gaat van hun genotzucht. Zij zijn nog erg zwak op gebied van wilskracht en karakter, hebben geen juist begrip over mensen en dingen. In het nastreven en in het voldoening-geven van hun driften willen ze echter al « man » zijn. Noodlottige breuk van het evenwicht, waaraan sommigen gelukken zich te onttrekken, dikwijls dank aan de verstandige en krachtadige hulp van hun ouders, hun meesters, van een gunstige maatschappelijke omgeving. Anderen daarentegen zullen ongelukkiglijk in een ontaarde en ziekelijk aangelegde menschenatuur een blinden drang gevoelen naar dat ongeregeld en onstuimig leven, leven dat veelal op den koop toe geleid wordt in een ongunstig maatschappelijk « milieu », dat hun

val komt verhaasten. Na een min of meer lange periode van misdadig kiemen en rijpen, gedurende dewelke hun leven meereendeels in zig-zag liep inzake sociale gevaarlijkheid, gedurende dewelke alleszins de antisociale of asociale en de antimoreele of amoreele lijn meer en meer doorzakt, komen ze ertoe rijp te zijn voor het misdrijf of de misdaad, en de eerste beste kleinigheid zal voldoende zijn om den bom te doen ontploffen.

Het is voornamelijk uit laatstgenoemde groep dat de jonge misdadigers vandaan komen.

Nu stelt zich de vraag: « hoe de oplossing van dit probleem op te vatten? — kastijding of behandeling? » Velen zullen zonder aarzelen zeggen: kastijding. Daartoe zullen ze zich baseeren eenerzijds op de traditie en anderzijds op de beschouwingen van ethischen aard. Zij zien in de overtreding de manifestatie van een wilskracht beredeneerd en beslist naar het slechte gericht, een vrijwillige daad, die de schuldige vrijelijk kon begaan of niet begaan. En zij willen dat het kwaad van de daad gevolgd worde door de pijn van de uitboeting. Die opvatting hangt nauw samen met de wet der wederverging (oog voor oog, en tand voor tand) en beantwoordt zeker aan de primitieve reactie van de « vox populi », die echter heel dikwijls niet de « vox dei » is, wat men er ook van zegge.

Voor hen is het element kastijding overheerschend, evenzoo wat de algemeene preventie aangaat, en derhalve trachten ze de som lijden in verhouding te brengen met de som kwaads, rekening houdend met den graad van verantwoordelijkheid. Zij gaan uit van het princip van de uitboeting van de begane fout. Zij komen tot de vastheid van de straf en tot een mengingsverhouding, die in geen geval nog rekening houdt met de noodzakelijkheid van de penitentiaire behandeling en het maatschappelijk verweer. Dit is het klassieke strafrecht en ook het neo-klassieke, die beide voor alles de kastijding op het oog hadden, en, hoe paradoxaal en toch weer logisch tegelijkertijd het ook moge schij-

139

nen, zoo het failliet van dezelve bewerkten. Logisch schijnt dit, zeg ik, omdat de moreele basis, die man aan die kastijding wil geven — basis zonder dewelke de kastijding zich overigens niet verrechtvaardigt — slecht werd gelegd of niet gezond was. Ze hebben zooveel de intimidatie en de kastijding toegepast, omdat ze niet de ingewikkelde algemeene en individuele aanleidingen, die tot de misdaad voeren, kenden. De wetgever heeft gezocht de maatschappij te verdedigen tegen een wereld waarvan hij bang was en die hij niet kende. Hij heeft de intimidatie en de kastijding toegepast, een instinctmatige en primitieve reactie, een teeken niet van kracht maar van zwakte. De maatschappij reageert op die manier tegen de manifestatie van de misdaad, en het is nog niet zoo lang geleden dat ze op dezelfde manier reageerde tegen de ziekelijke manifestaties van en andere genre. Ik denk hier aan de epileptici, die men verbrandde, omdat hun crisissen werden aanzien als duivelsche teekenen. Ik denk aan een besluit van het Parijzer Parlement, van uit de XVIIe eeuw, dat beval de syphilislijders te geeselen, die naar het hospitaal werden gevoerd. Epileptici, syphilislijders, ieder ziet in hen tegenwoordig zieken, die moeten verzorgd worden, en niet gekastijd. Ik denk aan de manier waarop het maatschappelijk verweer was gegarandeerd ten opzichte van de geesteszwakken: halsbeugels en kettingen; ze werden behandeld lijk wilde dieren. Wie zou tegenwoordig durven zeggen, dat een geesteszwakke moet gekastijd worden; wie ziet niet in hem een van de meest beklagenswaardige zieken? Ik denk aan de ketenen, aan de ballen, waarmee de veroordeelden beladen werden. Dit alles schijnt wel heel ver van ons af, wij hebben moeite te gelooven, dat men wel zoo wreed heeft kunnen zijn... en zoo dom.

Nu dat men begint de etiologie van de misdaad klaarder in te zien, houdt men er meer en meer rekening van, dat in het meerendeel van de gevallen het zuiver moreele element een minder belangrijke rol speelt dan men vroeger meende. Men begint te verstaan dat de misdadiger om zeggens altijd een zieke is, ofwel geestelijk of moreel, of maatschappelijk of fysisch zelfs, terwijl men aan dat woord zieke niet de minste sentimenteele beteekenis hecht. Er zijn immers gevaarlijke en ongevaarlijke zieken, geneesbare en ongeneesbare.

En ziek zijn ze dikwijls ten gevolge van oorzaken waarvan de meeste ontsnappen aan de werking van den vrijen wil. Hebt ge de erfelijkheid, die ge wilt? Het lichaam, de zenuwen, de endokrienen, de hersenen, werkt dit alles lijk men wil? Kan men, lijk men wil, de reactie van temperament en karakter beheerschen? De physiologische en psychologisch stoornissen? Het kind, in een noodlottig familiaal, beroeps- of maatschappelijk midden opgebracht, kan dat daarop reageren (op de invloeden daarvan namelijk), lijk het wil,

140

of ondergaat het die invloeden? Vormt dat alles niet dikwijls een ziekelijken grond, die tot een antisociaal leven als het ware voorbeschikt, en is het dan soms niet voldoende dat een kleinigheid, een bekoring, een reflex, een voorbijgaande moeilijkheid dien jongen ertoe brengt over te gaan tot het misdrijf of de misdaad, daar waar een mensch, die niet dien ontaarden ondergrond bezit, dit alles gemakkelijk zou te boven komen, zou overwinnen?

Misdrijf-misdaad. De wil tot goed of tot slecht heeft toch maar een klein aandeel daar waar de voorbeschikking, beslissende, pathologische oorzaken de hoofdrol gespeeld hebben. Dit is geen theoretisch geredeneer, maar het resultaat van jaren observatie, studie en behandeling van misdadigers.

Hieruit vloeit voort dat men, om logisch te blijven, de noodzakelijkheid moet aannemen van de behandeling in plaats van kastijding; opdat men er zoo toekome de jongens doelmatiger en menschelijker aan te pakken. Hierdoor wil ik niet een plaats innemen onder de verschillende scholen van strafrecht. Die schoolbesprekingen hebben aan de strafrechterlijke en penitentiaire organisatie meer slecht dan goed gedaan. De misdaad en de misdadiger zijn geen theoretische dingen, maar slechts al te harde werkelijkheden. Om de maatschappij te hunnen opzicht te verdedigen, hebben we geen academische besprekingen noch opvattingen van pure theorie nodig, maar wel een praktische en concrete organisatie. Dit wordt te veel vergeten wanneer men zich beweegt in de etherische sferen van de metaphysika. Wij moeten de zaken zien lijk ze zijn. De misdadigers heelemaal lijk ze bestaan en lijk ze zich toonen en aan die gegevens het maatschappelijke verweer aanpassen, terwijl men hetzelfde doet, ontwikkelen en groeien, naarmate de studie van de misdaad en den misdadiger nieuwe positieve gegevens verschaffen. Ziet men niet in ons Land onder den bevelenden drang van zulke positieve feiten, onze penitentiaire organisatie in een heel nieuwe richting evolueeren? Ziet men niet dat onze strafwetten den weg gevolgd hebben, wanneer nochtans logisch de penale evolutie de penitentiaire ontwikkeling had moeten voorafgaan? Inzake strafrecht omvat het vervangen van het princip kastijding door het princip behandeling, tegelijkertijd het verlaten van de fixiteit van de straf, om te komen tot een interneering van onbepaalden duur (met minimum en maximum). De gedachte van de behandeling brengt verder met zich de specialisatie mee; het is immers ook op medisch gebied, de specialisatie geweest die de mensen leidde tot een rationeele, wetenschappelijke en menselijke behandeling van de ziekten. Zoo zal ook de specialisatie op het gebied van strafrecht en penitentiaire behandeling nieuwe en vruchtbare horizonten openen in het aanpakken van de overtreders. De specialisatie van de strafwet, van den rechter en van het penitentiair regiem zal inderdaad

eischen dat het probleem van de misdadigheid grondig, nauwkeurig en met volharding bestudeerd worde. Zoo komt men tot een meer wetenschappelijke en juistere opvatting van de werkelijkheden. De onwetendheid maakt langzamerhand plaats voor een progressief en juistere-klaar-verstaan van het ontslaan van de misdaad en van de voorkomende en heelende middelen om ze te bestrijden. De ijzeren methoden maken plaats voor nieuwe behandelingen, aan de verschillende categoriën van delinquenten aangepast. In het strafrecht teekent die beweging naar de specialisatie zich net af; bijzondere strafwet voor de schuldige kindsheid, bijzondere strafwet voor de abnormale misdadigers, voor de gevaarlijke recidivisten; bijzonder wetsvoorstel voor de misdadige jeugd.

Het is volstrekt noodzakelijk dat dit voorstel wet worde, opdat men eindelijk logisch en doelmatig de behandeling van de jonge out-laws zou kunnen organiseren. De inrichting van de strafschool te Hoogstraeten is opgevat geweest bij de gedachte dat die wet weldra zal gestemd worden, en dit, omdat de ondervinding ons bewezen heeft, dat zonder het princip van den opbealden strafduur de behandeling van de schuldige jeugd in veel gevallen practisch niet te verwezenlijken is.

Die speciale wet voor de schuldige jeugd zou moeten gericht worden op de verwezenlijking van het maatschappelijk verweer tegenover jonge misdadigers, met al wat mogelijk is in het werk te stellen om hen aan de maatschappij aan te passen. Zij zou moeten vertrekken van dit princip dat het overgaan naar de strafschool niet de eerste maatregel is tot dewelke toevlucht genomen wordt, maar wel de laatste. En terwijl de straffen van heel korten duur worden opgeheven, moet die wet in zeer breede maat de « probation » aannemen, en de boete, en het een en het ander gcontroleerd door de werken van maatschappelijken onderstand; slechts dan kon tot de interneering worden overgegaan, wanneer die zich opdringt, hetzij ter oorzaak van de zwaarte van de misdaad, hetzij ten gevolge van de diepte van het zedelijk of maatschappelijk verval van den overtreder.

RECHTSPRAAK

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN DENDERMONDE

29 OKTOBER 1931

Voorzitter: Mr Van Ginderachter
Pleiters: Mters Opsomer en Matthys

VERHURING — CLAUSULE OMTRENT VERHOOGING DER HUURSOM IN GEVAL VAN DALING DER MUNT — GELDIGHEID.

BRIEFWISSELING TUSSEN PARTIJEN — BEGIN VAN SCHRIFTELIJK BEWIJS — VERMOEDENS SPRUITENDE UIT DE UITVOERING DER OVEREENKOMST.

INSTORTING VERHUURD GOED — SCHADE — VERANTWOORDELIJKHEID EIGENAAR JEGENS HUURDER — GRONDSLAG.

Is van waarde de bepaling der huurakt waardoor, zonder inbreuk op de bevrijdende kracht van de wettig gangbare munt, bij het vaststellen der huursom rekening wordt gehouden met eene eventuele daling der koopkracht van 't geld.

Het begin van schriftelijk bewijs eener overeenkomst tot wijziging van een loopend contract spruitende uit de briefwisseling tusschen partijen kan worden aangevuld door de vermoedens getrokken uit de wijze waarop het bewuste contract door partijen is uitgevoerd.

Moet bij instorting van een verhuurd goed de verantwoordelijkheid van den eigenaar jegens den huurder geregeld worden bij toepassing van art. 1386 B. W. ofwel beoordeeld op grond van het contract tusschen partijen gesloten? (Niet opgelost).

Sloor t/ Wwe Wauters-De Breyne

Gehoord partijen in hunne middelen en beslitselen;

Gezien de processtukken;

Overwegende dat bij onderhandsche akte van 16 December 1923, geregistreerd te

Een krachtdadige en aanhoudende werking zou dienen ondernomen om in de breedst mogelijke mate de voorwaardelijke veroordeeling de plaats doen in te nemen van de korte straffen. Deze laatste zijn niet alleenlijk onwerkdadig, maar ook nog schadelijk. Zij worden opgelegd om de plegers van geringe wetsovertredingen te bestraffen, doch hun vernielende draagwijde overtreft tragischer wijze de beteugende intentie. Hun uitwerking bepaalt zich niet tot het berooven der vrijheid gedurende eenige dagen of eenige weken, zij brandmerkt met den stempel der gevangenis, zij deklasseert deze die erdoor getroffen worden zoodanig, er dikwijls voor altijd vervallen van te maken.

Dat men zich niet inbeelde dat ik overdrijf; sedert de meerdere jaren dat ik het penitentiair leven leid en ik anderzijds het werk der wederaanpassing te Antwerpen voorzit, heb ik alzo meerdere honderde gevallen gekend van veroordeelden tot korte gevangenisstraffen, ik heb verschrikkelijke en maar al te talrijke afschuwelingen naar de hervalling gezien. De korte straf maakt alle heropbeuringsbehandeling onmogelijk, zij stigmatiseert alleenlijk de gene die ze straft om hem naderhand soms ontmoedigd terug het leven in te werpen, zonder werk, zonder tehuis; somwijlen opstandig voor al het kwaad, dat hij afziet, voor in werkelijkheid lichte fout.

De korte gevangenisstraffen beschermen de maatschappelijke orde niet; zij zijn de groote voorziensters der hervalling.

Zoo de magistraten wisten hoeveel menschen de korte straffen, die zij opleggen, maken tot afgevallenen en verworpelingen, zij zouden verschrikt achteruitgaan en zij zouden zich rekenschap geven dat degene die voor een geringe wetsovertreding voor de EERSTE MAAL een man naar de gevangenis verwijst, een verschrikkelijke verantwoordelijkheid oploopt, en dit vooral wanneer hij onder de hand heeft een middel (de wet Le Jeune van 1888) dat hem toelaat de gevangenzetting te vermijden.

A. DELIERNEUX,

Bestuurder der Strafscholen te Hoogstraeten.

Hamme, den vierden Januari 1924, een blad, geene verzending, deel I, blad 21, vak 4; ontvangen: vier frank, de Ontvanger, get. onleesbaar, aanlegger aan wijlen Paul Wauters een kasteel verhuurd heeft voor een termijn van drie, zes of negen jaren, mits den prijs van 3.000 fr. 's jaars, betaalbaar elken 31 December;

Overwegende dat tusschen partijen werd bedongen « in geval van abnormale daling van ons belgisch geld, zal de huurder eene vermeerdering van huursom betalen in evenredigheid van de verhooging die in dit geval in het algemeen zal toegepast worden op de huishuren »;

Overwegende dat aanlegger aanvoert dat bij toepassing dier clause, de huursom sedert drie jaar door partijen werd gebracht op 10.000 frank;

Overwegende dat volgens de laatste beslitselen de eisch strekt tot betaling der som van 10.000 frank, wegens huishuur, vervallen den 31 December 1930 en waarvan af te houden: 1) de som van 4000 fr. welke aanlegger bekend — « niet » van Madame Wauters « ontvangen » te hebben, zooda deze zonder grond beweert, — maar « wel » aan Madame Wauters « verschuldigd » te zijn wegens overname van meubelen; 2) eene nog vast te stellen vergoeding door aanlegger aan Madame Wauters te betalen tot herstel der schade veroorzaakt door het instorten van eenen toren van het verhuurde goed;

Overwegende dat verweerster de door aanlegger ingeroepen mondelinge overeenkomst tot wijziging van den oorspronkelijken huurprijs loochent en bij tegeneisch betaling vordert van de hoogervermelde overnameprijs van meubelen en schade-

vergoeding, alsmede de teruggaaf van de volgens hare bewering vroeger door haar onverschuldigd betaalde verhoogingen van huur;

Overwegende dat de geldigheid van de bepaling waardoor partijen, — zonder inbreuk op de bevrijdende kracht van de wettige gangbare munt en van het kredietgeld dat in 't openbaar belang tot wettig betaalmiddel met gedwongen koers werd uitgeroepen, — hunne verbintenissen aan den invloed der wisselschommelingen trachten te onttrekken en derhalve rekening houden met de koopkracht van het geld, thans in 't algemeen door ons opperste gerechtshof is erkend. (Verbr. 30.5.29 Pas. 1929-1-206);

Overwegende dat in 't bijzonder de rechtsgeldigheid van de bewuste clause nog min kan worden betwist, waar er spraak is van een huur-overeenkomst, dus van een contract dat wordt uitgevoerd door herhaalde en wederzijdsche verstrekkingen van genot en betalingen van huur, waarvan de eene de oorzaak zijn der andere; dat het bedrag van den huurprijs, tegenwaarde van het achtereenvolgend en tijdelijk genot van het verhuurde goed, dus voorzeker niet onveranderlijk dient te zijn, maar, — onder de enkele voorwaarde dat de betaling moge geschieden in belgische franken aan hunne naamwaarde gerekend, — vrijelijk door partijen kan worden bepaald volgens een stijgenden maatstaf in verhouding tot de waardevermeerderingen welke het verstrekte genot tijdens den duur van het contract kan ondergaan. (Ber. Luik 21-1-29 Pas. 1929-II-56);

Overwegende dat bij brief van 29 Januari 1931 (geregistreerd te Dendermonde, den 24 Oktober 1931, un rôle sans renvois; vol. 5; fol. 29, case 8; reçu: douze francs cinquante cm. Le Receveur, s. illible) verweerster aan aanlegger de toezending meldde van een check ten bedrage van 4500 frank, zijnde, volgens de omstandige afrekening onderaan dit schrijven, het door haar nog verschuldigd saldo op de huur van 1930, na aftrok van haren goedvind van 5.500 frank;

Overwegende dat, uitgaande van dit begin van schriftelijk bewijs en gelet op het onbetwistbaar feit dat voor de jaren 1926, 1927, 1928 en 1929 verweerster opvolgentlijk checks ten beloope van 5.000 fr., 8.000 fr., 10.000 fr. en 10.000 fr. aan aanlegger liet geworden kort na den vervalddag der huishuur, het in rechte vaststaat dat in den loop der uitvoering van het kwestieus contract, de huur sedert 1928 door partijen werd opgevoerd tot 10.000 fr. 's jaars. (Vergel. Fr. Verbr. 20 Aug. 1877. D. P. 1878-I-299);

Overwegende dat verweerster niet bewijst dat bij het sluiten dier overeenkomst tot wijziging van den huurprijs hare toestemming uit eenigerlei oorzaak ongeldig zoude geweest zijn; dat hier dient opgemerkt dat verweerster vruchteloos aanvoert dat er geene volkomen gelijkmatigheid bestaat tusschen de kwestieuze verhooging der huishuur en de alsdan bereikte daling der koopkracht van het geld; dat het volstaat er aan te herinneren dat het beding van het huurceel omtrent eenen trapsgewijze toenemenden huurprijs, ingevolge hetwelk de bewuste wijzigende overeenkomst tusschen partijen is tot stand gekomen, luidt dat in geval van abnormale daling van het geld, de huursom zal vermeerderd worden in evenredigheid van de verhooging die dan algemeen op de huishuren zal toegepast worden;

Overwegende dat uit deze uiteenzetting volgt dat de hoofdeisch tot betaling van vervallen huishuur wel gegrond en daarentegen de wedereisch in zoover hij strekt tot teruggaaf van zoo beweerd onverschuldigd betaalde verhoogingen van huur en elken grond is onthloot;

Overwegende dat voor wat de overige punten van den wedereisch betreft, enerzijds de schuldvordering van verweerster wegens overname van meubelen niet wordt betwist en anderzijds aanlegger in beginsel ook hierover t' accoord is dat er eene vergoeding aan de huurster is verschuldigd voor de schade welke zij heeft geleden ten gevolge van het instorten van eenen toren; dat partijen enkel verschillen aangaande het beloop der uit dien hoofde toe te kennen schadeloosstelling;

Overwegende dat, — welke meening men ook toegedaan zij omtrent de twistvraag of bij instorting van een verhuurd goed de verantwoordelijkheid van den eigenaar jegens den huurder moet geregeld worden bij toepassing van art. 1382 en volgende B. W., ofwel beoordeeld op grond van het contract tusschen partijen gesloten (D. P. 1900-II-265, notas 1-8) — de schade in alle geval door een bloot feit is veroorzaakt en

het dus nauwelijks dient gezegd dat het bewijs bij alle middelen van rechte mag worden geleverd;

Overwegende dat uit de bestanddeelen der zaak ten duidelijkste blijkt dat de schade door de kwestieuze instorting aan verweerster veroorzaakt veel hoger loopt dan het door haar uit dien hoofde gevoerde bedrag;

Overwegende dat aanlegger weliswaar beweert dat de algeheele schade minder zou bedragen dan het dubbel van de gevraagde som en besluit dat dit onderdeel van den wedereisch dus maar ten deele gegrond is om rede der huurster zich te genover den eigenaar zou verbonden hebben zelve de som van 1500 frank in werkelijkheid reeds draagt;

Overwegende echter dat dit door aanlegger ingeroepen mondeling accoord door verweerster wordt geloofend en dat aanlegger — verweerder op tegeneisch — die volgens de rechtsspreuk « reus excipiendo fit actor » den bewijslast draagt, het bewijs niet bijbrengt noch aanbiedt, dat de huurster een grooter aandeel der schade t'haren laste zou hebben genomen dan hetgeen zij, door het beperken harer vraag tot vergoeding tot de som van 1500 frank in werkelijkheid reeds draagt;

Om deze Redenen:

De Rechtbank, eerste burgerlijke kamer, alle verdere of tegenstrijdige beslitselen van de hand wijzende, zegt voor recht dat verweerster aan aanlegger is verschuldigd te som van 10.000 frank wegens huishuur vervallen den 31 December 1930, en dat aanlegger aan verweerster is verschuldigd de som van 4.000 fr. wegens overname van meubelen en diegene van 1.500 fr. wegens vergoeden van schade veroorzaakt door het instorten van eenen toren van het verhuurd kasteel; veroordeelt diensvolgens verweerster, na gelijkijking tusschen gezegde schulden, om aan aanlegger te betalen het saldo van vier duizend vijf honderd frank — 4.500 fr. — met de gerechtelijke interesten; verklaart de eisch en wedereisch, voor wat het meer gevorderde aangaat, ongegrond en verwerpt ze.

Verwijst verweerster in de kosten op taxaat. Verklaart het onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat, niettegenstaande beroep en zonder borg, tenzij voor wat de kosten betreft.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

9^e KAMER — 26 OKTOBER 1931

Voorzitter: Mr Moreels
Rechters: Mr Verstraete en Vroman
Pl.: Mr Ausloos, Marck, Hendrickx en Daeseleire

AANVULLEND GETUIGENVERHOOR — ONBEPERKTE MACHT DER BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK — VONNIS DAT EEN AANVULLEND GETUIGENVERHOOR BEVEELT GEEN TUSCHENVONNIS DOCH SLECHTS VOORBEREIDEND VONNIS.

VERANTWOORDELIJKHEID VOOR AANGESTELDEN — NOODZAKELIJKHEID VAN EEN OORZAKELIJK VERBAND MET DE WERKZAAMHEDEN.

In boetstraffelijke zaken beslist de Rechtbank oppermachtig over de wenschelijkheid getuigen te onderhooren. Deze kunnen ook onderhoord worden nadat de burgerlijke partij haar besluiten genomen heeft.

Het vonnis waarbij om bepaalde redenen een bijkomend getuigenverhoor bevolen wordt is geen tusschenvonnis, doch slechts een voorbereidend vonnis dat slechts voor beroep vatbaar is tezeldertijd als het eindvonnis.

De verantwoordelijkheid der personen aangeduid in het 3^e lid van art. 1384 is beperkt tot de schade veroorzaakt tijdens de werkzaamheden waarbij de commitenten hun aangestelden gebruikt hebben en deze verantwoordelijkheid is uitgesloten indien het schadelijk feit van den aangestelde geschied is zonder causaal verband met de werkzaamheden, zoodat het feit evenwel had kunnen gebeuren in afwezigheid van eenige dienstneming.

Op. Min. t/ D. J...
en V. d. B. t/ D. K...

I. — Vonnis van 26 October 1931

Gezien de stukken van het onderzoek;
Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn advies;

Aangezien de burgerlijk verantwoordelijke partij zich verzet tegen het verhoor van drie getuigen door den betichte ter zitting gebracht om reden dat de burgerlijke partij besluiten genomen hebbende, het onderzoek ter zitting zoude afgesloten zijn;

Aangezien de verhandelingen tot hiertoe niet voltrokken verklaard zijn geweest en

dat overigens in Boetstraffelijke zaken de Rechtbank oppermachtig beslist over de gepastheid getuigen te onderhooren (Braes Rev. D. Pén. bl. 55);

Aangezien in huidig geval er redenen voor handen zijn om na te gaan of betichte onder den invloed van dronkenschap verkeerde op het oogenblik van het feit hem verweten, en dat bijgevolg in het belang eener goede gerechtigheid de getuigen door betichte ter zitting gebracht dienen over dit punt onderhoord te worden;

Aangezien de wet noch een bepaalde tijdsruimte, noch een bijzondere wijze van oproeping vereischt ten einde de getuigen geldig te onderhooren (Cass. 27-10-1930. REV. D. PEN. bl. 55);

Om deze redenen:

Vooraleer recht te doen ten gronde:

Gehoord het eensluidend advies van het Openbaar Ministerie;

De Rechtbank zegt voor recht dat de drie getuigen zullen onderhoord worden; Gelast het Openbaar Ministerie met de uitvoering van het tegenwoordig vonnis.

II. — 2e vonnis van 26 October 1931

Aangezien de burgerlijke verantwoorde-lijke partij besluit tot de verschuiving der zaak om reden het geveld vonnis over den grond der zaak vooraf zou beslissen, en diensvolgens het door haar ingestelde be-rop schorsend zou zijn;

Aangezien in huidig geval de Rechtbank slechts een bijvoeglijk onderzoek bevolen heeft in het belang der waarheid en eener goede gerechtigheid zonder den grond der partijen in gevaar te stellen; dat dus het betwist vonnis geen tusschenvonnis, maar enkel een voorbereidend vonnis daartelt hetwelk slechts voor beroep vatbaar is te-zelfdertijd als het eindvonnis (Braas Inst. Crim. bl. 251; Pand. Belges appel 70 en volgende — 100);

Om deze redenen:

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn eensluidend advies;

De Rechtbank zegt voor echt dat er gee-ne redenen bestaan tot schorsing en beveelt de voortzetting der behandelingen der zaak;

Gelast het Openbaar Ministerie met de uitvoering van het tegenwoordig vonnis.

III. — Eindvonnis van 7 November 1931

Aangezien het vast staat dat op 26 Au-gustus 1930, te 22 uur, betichte, bakkers-gast bij De K... Ernest, viel uit een bal-konvenster, op het tweede verdiep gelegen, en terecht kwam op het voetpad voorbij-gaande Van Suetendael Rosalia, die door den slag erge verwondingen opliep;

Aangezien het uit het onderzoek der zaak spruit dat het ongeval slechts te wij-ten is aan de onvoorzichtigheid van den betichte;

Dat inderdaad, niettegenstaande het verbod van zijn patroon, de balkondeur te openen, hij op de bovenste lat der borst-wering ging zitten, steunende met de voeten op de onderste lat, om naar een voor-bijgaande stoet te zien, en door de plot-selinge schuiving der onderste lat zijn evenwicht verloor;

Aangezien de Burgerlijke Partij, zich aanstelt tegen den betichte om schadeloos gesteld te worden, en ook den patroon van den betichte gedagvaard heeft om zich burgerlijk verantwoordelijk voor de ge-volgen van het ongeval te hooren verkla-ren;

Aangezien de burgerlijke Partij om haar eisch te rechtvaardigen jegens den commitent van den betichte, inroept dat het ongeval zich voordeed tijdens de uit-oefening van den dienst van dezen laat-sten als bakkersgast;

Aangezien de verantwoordelijkheid der personen in het derde lid van art. 1384 be-doeld, beperkt wordt, door de bepaling waarbij deze verantwoordelijkheid zich niet verder uitstrekt dan tot de schade veroorzaakt in de werkzaamheden waarbij de commitenten hun aangestelden gebruikt hebben;

Aangezien alhoewel dit verband zeer ruim wordt opgevat, en het in 't algemeen voldoende wordt verklaard, dat de schade ter gelegenheid van deze werkzaamheden wordt aangericht, al is het ook bij mis-bruik, de verantwoordelijkheid der commi-tenenten nochtans volgens de rechtsgeleerden en de rechtspraak wordt uitgesloten, indien het schadelijk feit van den aange-stelde geschied is « zonder causaal ver-band met de werkzaamheden, zoodat het

feit evenwel kon gebeuren in afwezigheid van eenige dienstneming »;

Aangezien in huidig geval het voldoende bewezen is dat het ongeval zonder verband staat met de bediening van betichte, en wel door de volgende overwegingen, dat betichte op het oogenblik van het gebeur-de nog in verlof verkeerde, dat hij zich aan de onvoorzichtigheid welke hem ver-weten is, vergreep in zijn slaapkamer, dus buiten de plaatsen waar hij zijn vak uit-oefent, en waar zijn patroon over hem het toezicht heeft, eindelijk dat indien hij zich buiten de balkondeur boog, hij slechts handelde uit eigen lust, zelfs uit louter roekeloosheid en onder den invloed zijnde van den drank;

Aangezien het volstrekt niet bewezen is dat, zooals de Burgerlijke Partij be-weert, betichte op het oogenblik der feiten hout was gaan halen of ging halen op den zolder;

Aangezien in die omstandigheden de verantwoordelijkheid van den bakker zou kunnen weerhouden worden indien hem eene persoonlijke schuld zou verweten wor-den, (Demogue I. c. n° 922, infine bl. 125) maar dat zulks in huidige vervolgingen niet het geval is;

dat bijgevolg de eisch voor de Bruger-lijke Partij, jegens De K... als ongegrond voorkomt;

Aangezien daarentegen de Burgerlijke Partij recht heeft op schadevergoeding tegenover den betichte;

Aangezien deze op volgende sommen ex equo et bono mag geschat worden:

Wegens vergoeding der stoffelijke schade:

1° voor kosten van rechtspleging en geneeskundige zorgen ...	3.301
2° voor beschadiging van kleederen	730
3° voor loonverlies gedurende de door den wetsdokter op 4 maan-den vastgestelde totale werkon-bekwaamheid, te weten, 3 dagen per week aan 25 fr. per dag, kost inbegrepen ...	1.200
4° voor uitgaven voor eene meid, a rato 150 fr. per week, gedurende 4 maanden ...	2.400

Wegens zedelijke schade:

1° door het slachtoffer geleden we-gens uitgestane pijnen en smar-ten ...	3.000
2° door den echtgenoot geleden bij het zien van de smarten van zijn vrouw en de beroering welke haar werkonbekwaamheid in het huisgezin tweegbracht ...	1.000

Aangezien die verscheidene sommen slechts gerekend zijn met inachtneming van het op 6-11-1931 door den heer dokter Leclef, opgesteld verslag, hetwelk de totale werkonbekwaamheid op 4 maanden bepaal-den;

Aangezien de deskundigen wel opge-merkt hebben dat het slachtoffer nog steeds smarten en vermoeidheid onderging, doch dat zij den duur en de gevolgen dezer pijnen niet vaststellen;

dat bijgevolg vooraleer de verdere scha-devergoeding welke gevraagd is te begroo-ten, het noodzakelijk is het slachtoffer verder te doen onderzoeken.

Om deze redenen:

Gelet op art. 418, 420 en 40 van S. W. B.; De Rechtbank veroordeelt betichte tot eene geldboete van 200 fr. $\times 7 = 1400$ fr. behulpelijk tot 2 maanden gevangenzitting en tot de kosten van het geding

En rechtdoende op de besluiten der Bur-gerlijke Partij, veroordeelt hem te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 11.631 frank, met de intresten van af den 28-6-1931, dag van de dagvaarding en vooraleer recht te doen om de schadever-goeding welke aan de Burgerlijke Partij nog zou toekomen wegens werkbelet en smarten ondergaan na den 26-12-1930, stelt aan als deskundigen de Heeren dok-ters: Leclef, Van Deuren en Van de Wiele, tenzij de partij zich vergenoegt met een dezer dskundigen, ten einde na den behoor-lijken eed afgelegd te hebben, de gebeurlij-ke werkonbekwaamheid en de gebeurlijke smarten, na den 26-12-1930, te bepalen, en namelijk te zeggen of het slachtoffer sinds 26-12-1930 nog bekwaam is als werkvrouw te gaan dienen en of ze bekwaam is zonder hulp haar huishouden te beheeren.

Om na de neerlegging van hun verslag te besluiten zooals het behooren zal.

Wijst de Burgerlijke Partij van haar eisch af tegenover De K..., gedaagd als burgerlijk verantwoordelijke partij, ver-wijst de Burgerlijke Partij tot de kosten van haar rechtstreeksche daging.

VREDEGERECHT ANTWERPEN

4° KANTON — 2 DECEMBER 1931

Vrederechter: Mr Dekeyzer

Pl.: Mr Walckiers t/ Verweerder in persoon

SCHRIJVERSRECHT — UITVOERING VAN EEN MUZIEKSTUK BIJ MIDDEL VAN « RADIO » — ONGEGRONDHEID DER VRAAG TOT BETALING VAN SCHRIJVERSRECHT.

De schrijver van een muziekstuk is niet gerech-tigd schrijversrechten te vorderen voor het ten gehoor brengen van zijn werk door middel van radio. Dergelijke verklanking van een muziek-stuk wordt niet bedoeld door het woord « uit-voering » gebezigd in de wet van 1886. Enkel de uitvoering bij den post van uitzending is onderhevig aan de verplichting schrijversrecht te betalen.

Mij van Schrijversrechten t/ De Meulder

Aangezien de vraag beoogt tegen ver-weerder eene veroordeeling te bekomen tot betalen aan aanleggers, eener gezamenlijke som van fr. 250 als vergoeding van de schade door aanleggers ondergaan door het niet goorloofde uitvoeren van zekere muziekstukken waarvan zij de schrijvers zijn of op dewelke zij het schrijversrecht zouden bezitten;

Aangezien aanleggers Puccini Antonio, Marie Boelman en We Ronger, gezegd Gardel Hervé, die in deze optreden als rechthebbenden van overleden toondich-ters, zouden moeten bewijzen dat zij in-derdaad nog gerechtigd zijn in die hoeda-nigheid te handelen; dat het ons echter doelloos voorkomt die eischers tot dit be-wijs leveren te dwingen, mits de vraag, naar onze meening, ongegrond is;

Aangezien de muziekstukken, welke op-gegeven staan bij name in de dagvaarding, zouden uitgevoerd geweest zijn op 22 Maart 1931, in het herberglokaal van ver-weerder, gelegen te Oorderen, en dit bij middel van « radio »;

Aangezien het onder geen opzicht te be-twijfelen is, dat de schrijver van een mu-ziekstuk of gebeurlijk diegene om wien hij zijn recht overgedragen heeft, alleen be-voegd is om zijn werk in het openbaar te laten uitvoeren, en alleen het recht bezit om vergoeding op te eischen tegen den-gene die zonder voorafgaande toelating tot dit uitvoeren overgaat of zulks laat gebeu-ren in een openbaar lokaal waarvan hij de eigenaar of de uitbater is;

Aangezien dit recht voor den schrijver of voor diegenen welke van hem rechtheb-benschap verkregen hebben, in beginsel gaaf en onverminderd blijft, welke dan ook het kunstgehalte zij van het uitge-voerde werk, en onafgezien de middelen waarmede en de plaatselijke aangelegen-heden waarin de uitvoering bewerkstelligd wordt;

Aangezien echter er eene eerste nood-zakelijke voorwaarde moet bestaan om aanleiding te geven tot het opeischen en het betalen van een uitvoeringsrecht, en wel namelijk deze: dat er wezenlijk uitge-voerd wordt of is geworden, en dit in de voorwaarden door den wetgever gewild, door of bij dengene die om betalen van het recht of de vergoeding aangesproken wordt;

Aangezien het er dus op neerkomt te weten wat bedoeld wordt met het woord « uitvoering » gebezigd in de wet van 1886;

Aangezien het wel van zelsprekend is dat daartoe in de eerste plaats noodig is, dat het werk door iemand waarneem- en hoorbaar — vermits het gaat over muziek-stukken — gemaakt worde, 't is dan ook gelijk door welke middelen, natuurlijke of kunstmatige; dat er dus van iemandswege daadwerkelijke tussenkomst, of recht-streeksche of onrechtstreeksche moet be-staan die voor doel en gevolg heeft het doode schrift in levenden klank om te zet-ten;

Aangezien nu verweerder in deze met zijn radiotoestel in te schakelen — indien wij dit feit voor zeker aannemen moeten — wel daadwerkelijk opgetreden is, doch dat hij daardoor toch niet hoorbaar ge-maakt heeft, muziekstukken die ook niet voorafgaandelijk, althans naar de logische orde, in klank voorgedragen werden, ver-mits hij ten zijnet slechts waarnemen liet eene muzikale uitbeelding van stukken welke elders gebeurde;

Aangezien het daarenboven niet mag uit het oog verloren worden, dat, zoo de wet aan schrijvers en toondichters het recht van uitvoering voorbehouden heeft, zij daarmee alleen beoogt en wil, dat de schep-per van een geesteswerk niet verstoken blijve of beroofd worde van de recht- en redematige vrucht van zijnen arbeid, te-genover en door diegenen welke zijn werk gebruiken tot uitvoering, 't zij voor gelde-lijke bate, 't zij uit liefdadigheid, 't zij

zelfs om louter kunstgenieten; dat, op het stuk radio, zulke berooving van den maker van het werk heelemaal niet bestaat van wege dengene die alleen maar door zijn doen eene gegeven uitvoering hoorbaar maakt, want het ligt voor de hand dat deze uitvoering bij den post van uitzending, ge-beurend met het enig doel om uitgezonden te worden voor duizenden luisteraars, wel zeker onderhevig is aan de verplichting van schrijversrecht te betalen; dat dit recht feitelijk ook wel van den uitzender opgeëischt wordt en dat in ieder geval de schrijver eene beste gelegenheid heeft om bij dezen laatste zijn recht te doen gelden naar verhouding van de min of meer groote veropenbaring die aan zijn werk gegeven wordt;

Aangezien het niet opgaan kan in zake radio te willen verwijzen naar wat alge-meen gebeurt voor uitvoeringen bij middel van automatische pianos, phonograaf, mu-ziekdozen en zoo meer waarvoor steeds wel wezenlijk de stille noten-teekens door 's menschen verleende tusschenkomst tot klinkende geluiden omgewerkt, en wordt door het speeltuig niet alleen eene uitvoe-ring voorafbestaand naar voren geroepen, maar voor het eerst tot wezen gebracht; en zoo het dan ook waar is dat voor het vervaardigen der speelrollen — en platen, alreeds een recht betaald is geworden, dan is dit niet om reden en uit oorzaak van eene bewerkstelligde uitvoering van het werk maar wel omdat het gelden moet als vergoeding voor het verkregen voordeel om het geschreven of het gedrukte werk te mogen herschrijven, herdrukken of an-derszins weer te geven en te verspreiden in een geschikt en toepasselijk « geluid-schrift »;

Aangezien uit dit alles blijkt dat er op 22 Maart 1931 bij verweerder geene uit-voering geschied is, althans niet in de voorwaarden gesteld bij de wet van 1886, om aanleiding te kunnen geven tot het eischen van schrijversrechten;

Om deze redenen:

Verklaren de vraag ongegrond, wijzen ze om die reden af en stellen de onkosten van het geding ten laste van aanleggers; deze kosten beraamd op...

Nederlandsche Rechtspraak

ARRONDISSEMENTS-RECHTBANK TE ROTTERDAM

3° KAMER — 26 JUNI 1931

Voorzitter: Mr Thomas
Rechters: Mr Halbertsma en Marx
Pl.: Mr Nolst Trenité t/ Hymans

NEDERLANDSCH - BELGISCH VERDRAG VAN 28 MAART 1925 — VERKNOCHTHEID — VRAAG TOT VERZENDING INGEVOLGE ART. 6 VAN HET VERDRAG — ONMOGELIJKHEID VAN VERZENDING NA AFASTAND VAN INSTANTIE TEN OPZICHTE DER EENIGE NEDERLANDSCHE PARTIJ IN ZAKE.

Wanneer wegens dezelfde feiten een geding aan-hangig is vóór eene Belgische Rechtbank kan de Nederlandsche Rechter nochtans eene zaak die vóór hem wordt ingeleid niet naar het Bel-gische gerecht verzenden wegens verknochtheid en op grond van art. 6 van het Nederlandsch-Belgisch Verdrag, wanneer tengevolge van een afstand van instantie ten opzichte der eenige Nederlandsche partij in zake, de overige par-tijen allen tot andere nationaliteiten dan de Belgische of de Nederlandsche behoren.

De mogelijke tegenspraak tusschen een Belgisch en een Nederlandsch vonnis betreffende dezelf-de feiten en het recht van ten uitvoerlegging in Nederland van het Belgische vonnis mach-tigen den Nederlandschen rechter niet tot verzending.

Afstand van instantie ten opzichte eener partij is mogelijk zonder medewerking der tegenpartij wanneer zulks geschiedt na incidenteele con-clusie, doch vooraleer op de hoofdzak is in-gegaan.

Zweedsche Vennootschap Rederi Aktiebolaget t/ Reshoeft, Peschkan en Dreyer

Ten aanzien der feiten:

Overwegende dat deze zaak betreft eene aanvaring, welke op 16 Januari 1930 plaats had op het Nederlandsche deel der Wester-schelde, tusschen het s.s. « Tisnaren », toebehoorende aan en gereed wordende door eischeres en het s.s. « Claus », toebe-hoorende aan de gedaagde Reshoeft en Dreyer en gereed wordende door den ge-daagde Peschkau, althans door of mede door Reshoeft en Dreyer voornoemd;

Overwegende, dat partijen elkaar over en weer de schuld aan deze aanvaring ver-wijten en de kapitein der Claus, genaamd Scheel, op 24 Januari 1930 den kapitein der « Tisnaren » genaamd Lilistierna te dezer zake ter verkrijging van vergoeding der door de Claus beloopte schade heeft

gedagvaard voor de Handelsrechtbank te Antwerpen, terwijl daarna, immers op 10 Juni 1930 de eischeres in de voor deze Rechtbank aanhangig gemaakte zaak de gedaagden sub 1 tot en met 3 heeft gedagvaard, ter vergoeding van de schade, bij gemeld voorval door de Tisnaren geleden, waarbij tevens is gedagvaard de Naamløze Vennootschap Rotterdamse Bankvereniging, als borg der 3 reeds gemelde gedaagden;

Overwegende, dat daarop, nadat er in de voor deze Rechtbank aanhangig gemaakte zaak, van eisch was geconcludeerd, de gedaagden (met inbegrip der Rotterdamse Bankvereniging) als incidenteel eischers hebben doen zeggen:

dat in het onderhavige, bij dagvaarding van 10 Juni 1930 bij deze Rechtbank aanhangig gemaakte geding de eischeres als reedster van het s.s. Tisnaren van de gedaagden vergoeding vordert van schade, door dit stoomschip belopen tengevolge van eene aanvaring, welke op 16 Januari 1930 plaats vond tusschen genoemd s.s. «Tisnaren» en het s.s. «Claus»;

dat echter reeds tevoren, immers op 24 Januari 1930, ten verzoeken van den kapitein Scheel van het s.s. Claus voor de Handelsrechtbank te Antwerpen is gedagvaard de kapitein Lillistierna van het s.s. Tisnaren tot vergoeding van de schade door de Claus belopen als gevolg van juist dezelfde aanvaring;

dat derhalve het onderhavige geschil hetzelfde is als althans verknocht is aan voormeld reeds eerder te Antwerpen aanhangig gemaakt en nog steeds loopend geschil, zoodat de incidentele eischers recht en belang hebben te vorderen, dat het onderhavige geding dezer Rechtbank worde verwezen naar de Handelsrechtbank te Antwerpen;

dat ten deze van toepassing is art. 6 van het op 28 Maart 1925 tusschen Nederland en België gesloten «Verdrag betreffende de territoriale bevoegdheid, betreffende het faillissement en betreffende het gezag en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, van scheidsrechterlijke uitspraken en van authentieke acten», goedgekeurd bij de Wet van 18 Mei 1929, S. 250, en, krachtens K. B. van 29 Juli 1929, S. 405, in werking getreden op 1 September 1929;

Met conclusie, dat het der Rechtbank behage het onderhavige geding te verwijzen naar de Handelsrechtbank te Antwerpen, zulks met veroordeeling van de incidentele verweerster in de kosten van het incident.

Overwegende, dat eischeres daarop als incidenteel gedaagde heeft geantwoord:

dat zij, incidenteel gedaagde ervan akte vraagt, dat zij afstand van instantie heeft gedaan ten aanzien van de gedaagde Rotterdamse Bankvereniging, zoodat deze buiten de procedure staat en geacht moet worden nimmer te zijn gedagvaard (art. 278 B. Rv.);

dat het incidenteel verzoek niet voor toewijzing vatbaar is;

dat immers art. 6 van het op 28 Maart 1925 tusschen Nederland en België gesloten Verdrag betreffende de territoriale bevoegdheid, betreffende het faillissement en betreffend het gezag en de tenuitvoerlegging van beslissingen, van scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke acten, goedgekeurd bij de Wet van 18 Mei 1929, S. 250 en krachtens K. B. van 29 Juli 1929, S. 405 in werking getreden op 1 September 1929, ten deze niet van toepassing is;

dat toch uit art. 9 hetwelk de werkingsfeer van het verdrag nauwkeurig en scherp omlijnt, volgt, dat vreemdelingen hier te lande bij dagvaarding van andere vreemdelingen, die geen Belgen zijn en niet in België wonen, niet aan dit verdrag gebonden zijn;

dat dan ook art. 1 van dat verdrag bepaalt dat in burgerlijke en handelszaken de Belgen in Nederland en de Nederlanders in België onderworpen zijn aan dezelfde competentieregels als de eigen onderdanen, en in overige artikelen van deze titel dit beginsel uitgewerkt wordt;

dat hier echter van Nederlanders in België of Belgen in Nederland geen sprake is en de onderhavige procedure dan ook gevoerd wordt door een Zweedsche Naamløze Vennootschap en drie Duitse onderdanen;

dat deze bepalingen duidelijk en afdoende zijn;

dat daar nog bijkomt dat het verdrag geen inbreuk maakt op de ten deze speciaal in de Nederlandsche wetgeving toegekende bevoegdheid aan deze Rechtbank (vgl. art. 3 van het verdrag) op grond van art. 543 Wetboek van Koophandel al. 2 en al. 4;

dat immers tusschen partijen is overeengekomen, nadat eischeres voor de

Rechtbank te Middelburg, die ingevolge bovengemelde bepalingen de bevoegde Rechtbank was, gedagvaard had, om de onderhavige procedure niet voor die Rechtbank voort te zetten, doch opnieuw aanhangig te maken te Rotterdam, zoodat deze Rechtbank als de speciaal bevoegde moet worden beschouwd welke in de plaats van die te Middelburg is gekomen;

dat wijders een verwijzing der onderhavige procedure naar de Handelsrechtbank te Antwerpen niet mogelijk is, omdat de procedure waarnaar verwezen wordt, niet loopt tusschen dezelfde partijen, als die in dit geding optreden;

dat toch ook ingeval van verknoctheid het een eerste vereischte is dat de verknochte procedures dezelfde partijen betreffen;

dat uit de incidentele conclusie niet blijkt wanneer het Antwerpsche proces ter rolle van de Rechtbank is aangebracht;

dat het nu wel mogelijk is dat op 24 Januari 1930 ten verzoeken van een zekere Scheel gedagvaard is — hetgeen voorschijnt bij gebrek aan bewijs ontkend moet worden —, doch dit feit alleen niet met zich medebrengt dat de Antwerpsche procedure ouder zou zijn dan de Rotterdamse;

dat immers ten aanzien van dit punt beslissend is de dag, waarop de zaak het eerst heeft gediend, zoodat nu hieromtrent niets wordt gesteld, reeds op dien grond incidenteel eischers in hun verzoek niet ontvankelijk zijn;

dat eischeres, incidenteel gedaagde, vernomen heeft dat de Antwerpsche zaak nog niet gediend had op 3 September 1930, toen de onderhavige procedure diende;

dat tenslotte de verwijzing onlogisch is; dat de aanvaring tusschen een Zweedsch en een Duitsch schip, plaats vond op de Schelde tusschen Vlissingen en Hansweert, zoodat Hollandsche reglementen en Hollandsch recht van toepassing zijn;

dat de onderwerpelijke procedure dan ook voortspuit uit een in Vlissingen gelegd beslag op de Claus, hetwelk werd opgeheven door een borgtocht van de Rotterdamse Bankvereniging;

dat het dus meer voor de hand zou liggen het Antwerpsche geding te verwijzen naar den Hollandschen Rechter, dan de hier aangespannen procedure naar diens Belgischen collega;

Met conclusie dat het der Rechtbank behage incidenteel eischers niet-ontvankelijk te verklaren in hunne incidentele vordering althans hen die te ontzeggen, met bepaling dat van het incidentele vonnis niet dan tegelijk met het eindvonnis hooger beroep zal kunnen worden ingesteld, kosten rehtens.

Overwegende, dat er daarop in deze zaak pleidooien zijn gehouden voor incidenteel eischers door Mr L. J. Hijmans van den Bergh, en voor incidenteel gedaagde door Mr W. Nolst Trenité, beiden advocaten te Rotterdam, waarbij eerstgemelde nog 2 producties heeft overgelegd;

In Rechte: (op het incident)

Overwegende, dat tusschen partijen vaststaat, dat de 3 incidenteel eischers Reshoeft, Peschkau en Dreyer, zijn van Duitse — en de incidenteel gedaagde is van Zweedsche nationaliteit;

Overwegende, dat het Tractaat, op 28 Maart 1925 te Brussel geslot entusschen Nederland en België o.m. betreffende de territoriale rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, waarop incidenteel eischers hun verzoek tot verwijzing hebben gegrond, in art. 6 de verwijzing regelt, terwijl voorts bij art. 9 in zijn eerste lid wordt bepaald, dat de artikelen 1 tot 8 — derhalve ook art. 6 — van toepassing zijn op alle gevallen, waarin een onderdaan van een der contracterende Staten dagvaardt of wordt gedagvaard voor een rechter van den anderen staat, behoudens de — voor deze zaak van geen belang zijnde — uitzonderingen, voortspuitende uit de internationale verdragen, wanneer de gedaagde noch Belg, noch Nederlander is;

Overwegende, dat voorts het 2de lid van gemeld artikel 9 nog bepaalt, dat, ingeval er meer eischers of gedaagden zijn, de artikelen 1 tot 8 van toepassing zijn, zelfs indien er slechts een enkele eischer of gedaagde is, die onderdaan is van den anderen Staat;

Overwegende, dat uit het bovenstaande reeds volgt, — wat door de officieele toelichtende stukken zoowel van Nederlandschen als van Belgischen oorsprong nog in allen deele wordt bevestigd — dat verwijzing, gelijk hier gevraagd, niet kan worden toegestaan, wanneer geen der betrokken partijen van Nederlandsche of Belgische nationaliteit is, en dit geval zich hier voordoet, tenzij — zooals incidenteel eischers dan ook staande houden — de Rotterdamse Bankvereniging, hoewel er te haren

opzichte door eischeres in de hoofdzaak incidenteel gedaagde afstand van de instantie is gedaan, nog steeds in het geding is, omdat deze afstand is gedaan zonder medewerking der tegenpartij, nadat incidenteel eischers reeds eene conclusie hadden genomen;

Overwegende, dat deze laatste bewering van incidenteel eischers echter is onjuist, daar de eischer in de hoofdzaak slechts dan voor den afstand van de instantie de medewerking van de wederpartij noodig heeft, indien hij zulks wenscht te doen na haar antwoord, waaronder zal moeten verstaan de conclusie van antwoord in de hoofdzaak en derhalve niet eene incidentele conclusie, gelijk hier genomen, waarbij op de hoofdzaak nog in het geheel niet behoefte te zijn ingegaan;

Overwegende, dat incidenteel eischers nu weliswaar er op hebben gewezen, dat de weigering van verwijzing en het daaruit voortvloeiende voeren van twee op dezelfde aanvaring betrekking hebbende processen, één te Antwerpen en één voor deze Rechtbank, geheel onafhankelijk van elkaar, tot dit weinig aantrekkelijk gevolg vermag te leiden, dat, uit kracht van art. 12 van meer gemeld tractaat hetzij hier te lande, hetzij in België van twee met elkaar geheel in strijd zijnde vonnissen ten uitvoerlegging plaats heeft, doch dit gevolg, hetwelk naar het oordeel der Rechtbank inderdaad mogelijk is, dan blijft voor rekening van hen, die het tractaat hebben gesloten en van de wetgevers, die het hebben goedgekeurd;

Overwegende, dat het verzoek tot verwijzing dus moet worden afgewezen;

Rechtdoende op het incident:

Wijst het verzoek tot verwijzing naar de Handelsrechtbank te Antwerpen van de hand.

Veroordeelt incidenteel eischers in de kosten van dit incident, tot aan deze uitspraak aan zijde van de wederpartij met inbegrip van het salaris van den procureur begroot op een honderd en zestig gulden (fl. 160).

De opheffing van den gouden Standaard

De opheffing van den gouden standaard in verscheidene landen, maar vooral in Engeland, heeft andermaal een acuut belang gegeven aan het vraagstuk der waardevermindering en hare juridische gevolgen.

De Nederlandsche jurist Mr H. A. Van Nierop weidt aan deze kwestie in het «Weekblad van het recht» van Zaterdag 14 November 1931 n° 12357 enkele zeer belangwekkende en nieuwe beschouwingen waarvan de lezers van het «R. W.» gaarne zullen kennis nemen, en welke ons zullen toelaten klaarder te zien in een der meest ingewikkelde rechtsproblemen.

Bij den aanvang van zijn artikel beschouwt Mr H. A. Van Nierop een geldschuld als een verbintenis tot levering van een nauwkeurig bepaalde hoeveelheid koopkracht. Later zal hij die bepaling gedeeltelijk aanvullen en wijzigen. Deze verloopige bepaling geeft hem echter aanleiding om aan te toonen waaraan de wijziging van de koopkracht van het geld dient toegeschreven te worden.

Waardevermindering van enkele goederen kan uitgelegd worden door de wijziging van de onderlinge ruilverhouding der goederen, algemeene waardevermindering van alle goederen veronderstelt de waardewijziging van het ruilmiddel, de wijziging van de koopkracht van het geld, welke op haar beurt verklaard wordt door de schaarschte of overvloed van het ruilmiddel.

Het zou een ideale oplossing zijn moest in de rechtsorde aangenomen worden dat bij daling der koopkracht van het geld de schuldenaar een bijslag geven moest en bij stijging der koopkracht de schuldeischer een korting moest toestaan.

Waarom dergelijke oplossing, welke toch het meest met de rechtvaardigheid en de billijkheid strookt, niet aangenomen wordt toont Mr Van Nierop niet aan. Wel terloops zinspeelt hij op een reeks van eindeloze processen en een hopeloos geharrewar maar de werkelijke reden wordt niet aangegeven. De schrijver vergenoegt zich met vast te stellen dat in het Nederlandsch recht, noch in het Burgerlijk, noch in het straf-, noch in het administratief-, noch in het fiscaal recht de waardewijziging aangenomen wordt.

In ons land echter zou deze beschouwing grotendeels onjuist zijn, aan wedden en loonen werden regelmatig bijslagen gevoegd in evenredigheid met de levensduurte, de boeten werden herhaalde malen verhoogd, evenals het beloop van eersten of laatsten aanleg in de verschillende rechtsorden.

Nimmer, althans hoogst zelden, neemt het recht de waardewijziging van het geld in aanmerking besluit Mr Van Nierop.

Deze waarde wijziging kan nochtans aanzienlijk zijn. In het standaardloos stelsel (a-metalliek) waar de koopkracht van het geld uitsluitend beheerscht wordt door de schaarschte en overvloed van het ruilmiddel is deze schommeling groot. Onder den metalen standaard wordt de geldwaarde ook wel beheerscht door de quantiteits-theorie; edoch door den gouden standaard te voeren neemt de Staat maatregelen opdat de geldseenheid een zekere hoeveelheid gouds waard zij, waardoor ook een vaste verhouding ontstaat tusschen de ruilmiddelen der verschillende landen met gouden standaard.

Hieruit mag nochtans niet afgeleid dat een geldschuld een goudschuld zijn zou. Inderdaad ieder land, met metalen standaard kent ook een wettig betaalmiddel, dat niet uit goud bestaat. Vóór 1914 wanneer in Frankrijk het goud in het verkeer agio deed, mochten de schulden in gedeprimeerd teekengeld voldaan worden en werden ook op die wijze voldaan. Partijen zijn zich ten andere bewust dat zij een wettig betaalmiddel moeten leveren en zullen ontvangen.

Alzoo komt schrijver tot zijn omschrijving der geldschuld.

Zij (de geldschuld) heeft tot inhoud de levering van een hoeveelheid koopkracht. Bij contante betaling wordt de bedoelde hoeveelheid koopkracht inderdaad verschaft. Bij uitgestelde betaling wordt die hoeveelheid veelal niet, althans niet nauwkeurig, geleverd. Een schuld van f. 100 is dus een verbintenis tot levering van zoveel koopkracht, als 100 rekeningseenheden op den vervaldag zullen bezitten. Een geldschuld heeft tot voorwerp de levering van een aantal betaalmiddelen ter keuze van den schuldenaar, te samen voorstellende zoveel rekeningseenheden als de verschuldigde som bedraagt. Hoeveel rekeningseenheden elk betaalmiddel voorstelt leert de wet.

Partijen kunnen echter door de goudclausule bepalen dat het schuldeldgend veringen van het gekozen betaalmiddel op grondslag van zijn waardeverhouding tot het goud zal berekend worden.

Vooraleer over te gaan tot de munthervormingen legt de schrijver de betekenis uit van den term «rekeningseenheid» die een ideëel begrip is. Rekeningseenheid is van het stoffelijk geld te onderscheiden, welke zinnebeelden van die eenheid zijn, en op grondslag waarvan de ruilmiddelen tot elkaar in nominale verhouding staan. Deze eenheid is doorgaans constant alhoewel bij munthervorming deze thans gewoonlijk gewijzigd wordt.

Zoo komt schrijver tot de munthervormingen. Vroeger geschiedde de munthervorming — meestendeels muntverzwakking — zonder wijziging der rekenings-eenheid.

Er waren twee vormen van muntverzwakking. De eene was een hogere tarifiering van in omloop zijnde geldstukken; openbare verzwakking viermaal toegepast door de staten van Holland in de XVIe en XVIIe eeuw. De andere bestond in het in omloop brengen van stukken van lichter gewicht of lichter van zilveragehalte, methode door de Fransche koningen destijds gevolgd.

Deze verzwakking gaf geen aanleiding tot een onmiddellijke prijsstijging der goederen omdat het geknoei niet onmiddellijk uitlekte, ter oorzake van de onvolmaakte munttechniek. Langzamerhand stegen de prijzen omwille van het toenemen van de ruilmiddelen. Niet immers een muntverzwakking, doch een daarop gevolgde overmoedige uitbreiding van het ruilmiddel brengt verhooging van het prijspeil. Daarom stonden de nominalisten, wier leer aanvaardt werd door Grotius en Voet, de leer voor dat zij geen rekening hadden te houden met de koopkrachtswijziging van het geld en dat de waarde van het geld op de wet steunt.

De metallisten in wier oogen de geldschuld als een verbintenis was tot levering van een hoeveelheid metaal in geldvorm, althans van de koopkracht daarvan, bestreden de leer der nominalisten, welke groot gewag maakten van het staatsbelang en van de verdeling van het risico tusschen schuldeischer en schuldenaar.

Voor al het argument dat geld geen waarde uit zich zelve hebben zou is on-

juist. Het heeft de waarde die de maatschappij er aan toekent en deze is verantwoordelijk en verschilt volgens de schaarschte of den overvloed van de ruilmiddelen. Waardewijziging van het geld is dus het gevolg van een verkeerde actieve of passieve geldpolitiek.

Nochtans vergissen zich de metalisten eveneens wanneer zij de geldschuld als een goudschuld beschouwen, zulks is zeker wanneer het een binnenlandsche schuld geldt in een land waar het geld niet aan het metaal gebonden is.

Het zijn de nominalisten die het gehaald hebben in het code civil. Wel is waar gewaagt het code civil slechts van het beginsel in betrekking met de leeningen maar is het ontegensprekelijk dat het voor alle geldschuld moet aangenomen worden. Geen enkel reden bestaat er om een ander stelsel aan te nemen voor schulden in buitenlandsch geld luidende.

Welk is nu de oplossing wanneer een land van een metalliek naar een standaardloos stelsel overgaat en omgekeerd? Dat een land den uitvoer van goud verbiedt, dezen uitvoer belemmert of de nationale of centrale banken ontslaat van de verplichting goud tegen ruilmiddelen uit te keeren, verklaart zich door het feit dat ten gevolge van de waardevermindering der nationale munt het goud als betaalmiddel uitgevoerd wordt. De opheffing van den standaard is dan ook de bevestiging van de inflatie en geenszins de oorzaak ervan. De waardevermindering treft vooral den schuldeischer. Daar in een land er meer loontrekkenden, ambtenaren, renteniers, gepensioneerden zijn, is het vooral bij vermindering van de koopkracht van het geld dat de algemeenheid der bevolking er onder schijnt te lijden te hebben.

Of bij dalende geldwaarde een bijslag kan gevorderd worden kan in het algemeen moeilijk beantwoord worden. In bijzondere omstandigheden kan deze vordering gerechtvaardigd zijn: wanneer de schuldenaar in gebreke is of een uitstel van betaling op de eene of andere wijze afgedwongen heeft. Een eisch tot valorisatie van staatsschuld is een eisch van billijkheid, vermits de Staat, die het geldwezen niet verzorgde, de aansprakelijke persoon is.

Mr Van Nierop doet wijselijk opmerken dat er nog veel water door den Rijn, en voegen wij er gerust de Maas en Schelde bij, vloeien zal, voordat die eisch ontvankelijk zal verklaard, laat staan zal toegevoegd worden.

E. O.

Vlaamsche Juristen, abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad,"

Fiscale Kroniek

Het indienen der bezwaren strekkende tot vermindering van grondbelasting wegens gezinslast of oorlogsinvaliditeit

Het belgisch stelsel der inkomstenbelasting onderging verleden jaar een reeks ingrijpende hervormingen vastgelegd in de wet van 13 Juli 1930. Een der merkwaardigste wijzigingen, waarop we, om reden harer verstrekkende civiel-rechterlijke gevolgen, de aandacht aller juristen wenschen te vestigen, betreft de vermindering van grondbelasting ten behoeve van de kroostrijke gezinnen en de groote oorlogsinvaliden.

De grondbelasting is een evenredige belasting gevestigd op het kadastraal inkomen van alle gebouwde en ongebouwde onroerende goederen en geheven ten laste van de eigenaars dier goederen. Jaarlijks ontvangt de eigenaar van één of meerdere onroerende goederen een waarschuwing-uittreksel uit het kohier der grondbelasting, waarop het bedrag van het kadastraal inkomen zijner onroerende goederen en het overeenkomstig bedrag der verschuldigde grondbelasting vermeld staan. De eigenaar der goederen is dus de rechtstreeksche schuldenaar van de grondbelasting tegenover den Staat.

In geval van verhuuring der goederen, wordt menigmaal tusschen eigenaar en huurder bedongen dat de grondbelasting door den huurder zal worden gedragen. Dit beding, waarvan de geldigheid onbetwistbaar lijkt, kan echter aan het beheer

der belastingen niet worden tegengeworpen. De eigenaar blijft dus ook in dit geval aansprakelijk voor de betaling der belasting tegenover den Staat, doch beschikt over een verhaal ten laste van zijn huurder. Op uitdrukkelijk verzoek van de eigenaar, wordt in dit geval, uit tegemoetkoming, ingevolge een aanslagsplitsing, door het beheer van belastingen een waarschuwing-uittreksel aan de betreffende huurders gezonden.

Artikel elf der wet van 13 Juli 1930, waarvan de bepalingen in voege zijn getreden van af het dienstjaar 1930, luidt woordelijk als volgt:

«Bij art. 13 der samengeordende wetten wordt gevoegd hetgeen volgt:

§ 2 De grondbelasting behorende bij een huis bewoond door het hoofd van een gezin, dat ten minste drie kinderen heeft geteld, wordt, op zijn verzoek, vermindert met 7 % voor elk dezer kinderen die, op 1 Januari van het aanslagjaar, ten laste zijn van den belastingplichtige, zonder dat de vermindering, in hoofdsom, 200 fr. per kind mag overschrijden.

§ 3 De grondbelasting behorende bij een huis bewoond door een groot oorlogsinvalid die van het voordeel van de wet van 13 Mei 1929 geniet, wordt, op zijn verzoek, met 20 % vermindert.

§ 4 De verminderingen voorzien bij de voorgaanden § 2 en 3 mogen eventueel samengevoegd worden; ze kunnen in hoofdsom en in optantiemen, ondanks ieder strijdig beding, van de huursom afgetrokken worden.

Ze zijn niet toepasselijk op het gedeelte van het huis, dat bewoond is door personen andere dan die welke luidens nrs. 1 tot 4 van § 7 van art. 25 van de samengeordende wetten, gewijzigd door art. 19 van de tegenwoordige wet, beschouwd worden als leden van het gezin.»

VEREISCHTEN TOT HET BEKOMEN DER VERMINDERING

1) De fiscale opvatting van het «kroostrijk gezin» is zeer breed. Het kroostrijk gezin is een gezin dat minstens drie kinderen heeft geteld waarvan er minstens nog één ten laste van het gezin blijft op 1 Januari van het aanslagjaar.

2) Als «groote oorlogsinvaliden» worden aanzien diegenen welke het voordeel der wet van 13 Mei 1929 genieten; in feite de 100 % oorlogsinvaliden.

Daar de vestiging van den aanslag in de grondbelasting geschiedt op grond van de kadastrale bescheiden en niet op grond eener aangifte uitgaande van de belastingsschuldigen, houdt het beheer der belastingen, bij het vaststellen van het kohier, geen rekening met de gezinslasten noch met de invaliditeit der bewoners. De vermindering van grondbelasting ten behoeve van gezinshoofden en invaliden geschiedt dus niet automatisch. Ze wordt slechts toegestaan op aanvraag van de belanghebbenden. Deze hoeven dus, na vestiging van den betreffenden aanslag, een bezwaar in te dienen.

Drie gevallen kunnen zich voordoen:

1) De belanghebbende bewoont zijn eigendom:

De vermindering der grondbelasting, welke hij ingevolge het door hem ingediend bezwaar zal bekomen, komt hem rechtstreeks ten goede, vermits de grondbelasting, ten zijnen laste gevestigd, ten aanzien zijner invaliditeit of in evenredigheid van het aantal zijner kinderen, zal worden vermindert.

2) De belanghebbende bewoont een huurhuis en het huurceel legt de grondbelasting ten zijnen laste:

In dit geval zal het bedrag dat hij aan zijn eigenaar ten titel van grondbelasting zal moeten voldoen, op zijn aanvraag, ten aanzien zijner invaliditeit of in evenredigheid van het aantal zijner kinderen, vermindert worden.

3) De belanghebbende bewoont een huurhuis, doch de grondbelasting wordt, bij ontstentenis van eenig beding desaangaande in het huurceel, door den eigenaar gedragen.

Ten einde te voorkomen dat in dit geval de vermindering van grondbelasting door den huurder bekomen wegens gezinslast of invaliditeit feitelijk ten goede van den eigenaar zou strekken, bepaalt de wet dat in dit geval het bedrag der vermindering, trots elk strijdig beding, door den huurder van de huursommen zal mogen worden afgetrokken.

Een voorbeeld zal dit laatste geval duidelijk maken:

Een huis wordt betrokken, tegen een jaarlijksche huur van 5000 fr., door een huurder, groot oorlogsinvalid, waarvan het gezin drie kinderen heeft geteld. Een dezer kinderen is gestorven, een ander is gehuwd, het derde blijft ten zijnen laste. We veronderstellen dat de grondbelasting, betrekking hebbende op gezegd huis, optantiemen inbegrepen, 6000 fr. bedraagt. Gezien de huurder één kind ten laste heeft, zal de grondbelasting, op zijn aanvraag, vermindert worden ten beloope van 7 %

hetzij met 42 fr. Daar anderzijds de huurder groot-invalid is, zal bovendien de grondbelasting, op zijn aanvraag, vermindert worden ten beloope van 20 % hetzij met 120 fr. De huurder zal dus gerechtigd zijn uit eigen beweging van zijn jaarlijksche huur 42+120=162 fr. af te trekken. Zijn huur zal dus worden teruggebracht van 5000 fr. op 4838 fr. Hetgeen de eigenaar inboet in zake huur, wint hij uit in zake grondbelasting.

We namen tot hertoe enkel het geval in oogenschouw van personen welke een geheel huis bewonen. Wat betreft de personen welke slechts een gedeelte van een huis betrekken, het andere gedeelte bewoond zijnde door aan het gezin vreemde personen, wordt de vermindering wegens gezinslast en invaliditeit berekend op het gedeelte der grondbelasting dat het door hen bewoonde gedeelte van het huis treft. Vooraf dient dus overgegaan tot benaderende bepaling van de kadastrale waarde van het door den gerechtigde betrokken gedeelte in verband met het totaal bedrag der grondbelasting van het gansche huis of perceel.

INDIENEN DER BEZWAARSCHRIFTEN

Luidens artikel elf der wet van 13 Juli 1930 dienen de bezwaarschriften strekkende tot vermindering van grondbelasting wegens gezinslast of oorlogsinvaliditeit ingediend te worden door de belanghebbende gezinshoofden of invaliden. Ze gaan dus niet noodzakelijk uit van de belastingsschuldige eigenaars.

Nochtans beslist het beheer der belastingen, luidens § 18 der onderrichting van 29 November 1930 Nr. 65305, aangevuld door de omzendbrieven van 27 Januari 1931 Nr. 67731 en van 9 Mei 1931 Nr. 69057 (V) dat enkel de aanvragen om vermindering uitgaande van de «eigenaars» der goederen betrokken door gezinshoofden en groot-invaliden als geldige bezwaarschriften zullen worden in aanmerking genomen, om reden dat de verminderingen ten bate van de eigenaars, die in beginsel de belasting verschuldigd zijn, dienen geordonnanceerd. Behoudens in geval van aanslagsplitsing worden de aanvragen uitgaande van de betreffende huurders door het beheer enkel aanzien als vragen om inlichtingen nopens het bedrag der vermindering, doch niet als geldige bezwaarschriften.

Deze administratieve bepalingen druischen regelrecht in tegen den tekst der wet, welke uitdrukkelijk bepaalt dat de verminderingen zullen worden toegestaan «op aanvraag der gezinshoofden en groot-invaliden», en dienen bijgevolg herzien om in overeenstemming met de wettelijke voorschriften te worden gebracht.

Het gebiedend en verstrekkend belang dezer herziening wordt bepaald door de civiel-rechterlijke gevolgen welke uit de besproken wetsbepaling voortvloeien. De hierboven geschetste fiscale wetsbepaling beïnvloedt inderdaad de civiel-rechterlijke betrekkingen tusschen eigenaars en huurders, vermits, in bepaalde gevallen, trots elk strijdig beding, zekere huurders tegenover hun eigenaars op een huurvermindering mogen aanspraak maken.

Het past dat hij, die geroepen is de uitzonderlijke voordeelen dezer fiscale wet te oogsten, verplicht weze daartoe de vereiste voetstappen aan te wenden. Het gaat anderzijds niet op aan de eigenaars de verplichting op te leggen jaarlijks de gezins- en invaliditeitstoestand hunner huurders en dezer onderhuurders na te gaan om, in het belang der gerechtigden welke hunne goederen hetzij als huurders hetzij als onderhuurders betrekken, reeksen bezwaarschriften in te dienen.

De eerbied der wettelijke — en overigens logische — bepaling, luidens dewelke de bezwaren dienen uit te gaan van de betreffende gezinshoofden en invaliden, dient dus, trots alle administratieve onderrichtingen, te worden afgedwongen.

De rechters, welke zullen geroepen worden uitspraak te doen in geschillen welke tusschen eigenaars en huurders rijzen zullen naar aanleiding der betreffende huurverminderingen, zullen, met den wettelijk in handen, beslissen dat, zolang door toedoen van den huurder, de vermindering der grondbelasting niet verworven is, er van huurvermindering ten zijnen bate geen spraak kan wezen. De huurder zal dus het bewijs moeten leveren dat de grondbelasting, ten laste van den eigenaar geheven, vermindert werd, vooraleer het voordeel der huurvermindering, voorzien door § 4 van het besproken wetsartikel, te kunnen invoeren. De uitdrijving wegens wanbetaling zal dus dienen bevolen te worden telkens de huurder, steunende op de administratieve onderrichtingen om te beweren dat de eigenaar de aanvraag tot be-

komen der vermindering van grondbelasting heeft in te dienen, zonder meer zou weigeren de bedongen huur volledig uit te betalen.

Mr F. DAESELEIRE.

Uit de Pers

Het blad «Le Peuple» bevat in zijn nummer van 10 November l.j. een artikel getiteld «La Justice en action. Deux droits en Belgique?». Het is geschreven naar aanleiding van het hoofdartikel dat Mr Paul Struye vóór een paar weken liet verschijnen in het «Journal des Tribunaux», en het geeft een eigenaardige kijk op de wijze waarop deze medewerker van het socialistisch orgaan de aanstaande vervlaamsching van het rechtswezen in het Vlaamsch gedeelte van het land, beoordeelt.

Wij laten er hieronder de vertaling van volgen.

Het «Journal des Tribunaux» publiceert een belangrijk artikel van Mr Paul Struye betreffende de vervlaamsching van het gerecht. Mr Paul Struye, jong advocaat der Brusselsche balie heeft nooit zijn vlaamsche sympathien verborgen. Doch, voorstander van de goede verstandhouding en partijganger van de verzoeningsgezindheid, beproeft hij aan de rechtmatige grieven recht te laten wedervaren en een terrein van akkoord te vinden.

Mr Struye noemt een aantal van deze grieven op en wenscht dat deze onmiddellijk zouden verdwijnen.

Het is niet meer aannemelijk dat men aan Vlaamingen exploot en proceduurstukken zou betrekken die opgesteld zijn in eene taal welke ze niet verstaan. Het is niet meer aannemelijk dat een geding, begonnen in de Vlaamsche taal, beslecht worde met een vonnis of een arrest in het Fransch gesteld; of zelfs dat een magistraat de administratieve dienst zijner Rechtbank zou beheeren in eene taal die vreemd is aan de meerderheid der rechtsonderhoorers.

Voor Mr Struye is het middel om aan dit alles te helpen zeer eenvoudig: het rechtswezen zal Fransch blijven in het Waalsch gedeelte van het land en zal Vlaamsch worden in de Vlaamsche gewesten.

Zulks schijnt volledig logisch: het is onbetwistbaar dat de volledige vervlaamsching van het rechtswezen in Vlaanderen beantwoordt aan een vurigen wensch van de Vlaamsche bevolking. In een democratisch regiem is zulks een feit waarmee men rekening dient te houden.

Nadat men dit feit eenmaal heeft vastgesteld moet men overgaan tot het nemen der nodige maatregelen. Doch hier aarzelt Mr Struye. Hij cischt overgangsmatregelen; hij vraagt de bescherming der verworven rechten. De vervlaamsching zou een zware slag toebrengen aan de belangen van talrijke magistraten en advocaten die hunne loopbaan zijn begonnen vóór de Vlaamsche heropleving.

Mr Struye geeft, om deze voorzichtigheid te rechtvaardigen, slechts onnauwkeurige en tevens zeer beknopte redenen op. Zonder twijfel heeft hij de gevolgen van een volledige vervlaamsching doorpilt; deze gevolgen schrikken hem af want hij omschrijft ze slechts op zeer onduidelijke wijze.

Men moet nochtans de werkelijkheid in de oogen zien.

Er bestaat in België een recht dat men — op nogal logische wijze — het Belgische recht noemt. Wij leven in een land waar eene lapalissade niet steeds onnuttig is.

Dit Belgisch recht, van waar komt het?

Eerst en vooral uit de wet. Welnu de basis van onze wetten wordt gevormd door wetboeken van Franschen oorsprong. Het burgerlijk wetboek, het wetboek van strafrechtspleging, het wetboek van burgerlijke rechtspleging, een groot gedeelte van het handelswetboek, het zijn allen teksten van Fransche herkomst, met min of meer wijzigingen. Enkel het strafwetboek heeft in 1867 eene grondige hervorming doormaakt die zeer goed gelijkt op eene volledige vernieuwing. Verder worden ten onzent steeds de nieuwe Fransche wetten met de uiterste nauwgezetheid bestudeerd en zeer dikwijls nagevolgd (in dit laatste domein bestaat er trouwens wederkeerigheid).

Na de wet komt de rechtsleer, t. i. z. de meening van de meest bevoegde juristen. Het is vooral op dit gebied dat de Fransche invloed het meest aan den dag komt. Elken dag beroept men zich vóór onze rechtbanken met succes op de meening van Josseland, van Planiol, van Lambert. Geen enkel rechtsgeleerde in België zou kunnen onverschillig blijven aan de evolutie van de Fransche rechtsleer. De Vlaamsche rechtsleer heeft in feite niet de minste uitwerking.

De derde bron van het recht is de rechtspraak. Welnu, niet alleen heeft de rechtspraak van de Fransche hoven en rechtbanken bij ons meestal burgerrecht verkregen, maar ook heel de Belgische rechtspraak geschiedt in de Fransche taal. Deze feiten zijn stellig aan Mr Struye zeer goed bekend en hij vermeldt ze trouwens in korte woorden. Maar wanneer men nu zou vervlaamschen, wat zou er dan gebeuren?

Zolang België één blijft, zal het dezelfde wetten behouden. De Vlamingen zullen er zich moeten in schikken waarschijnlijk gedurende geruimen tijd nog een privaat recht te behouden waarvan de organische basis van Fransche herkomst is.

Maar de Fransche rechtsleer zal een zwaren aanval te doorstaan hebben. We zullen zeer spoedig in België Vlaamsche magistraten hebben die geen Fransch meer zullen kennen en uitsluitend te rade zullen gaan bij Nederlandsche werken. Het zal hetzelfde zijn voor de rechtspraak. Men zal eene Vlaamsche rechtspraak zien ontstaan (thans reeds in vorming) die zich niet zal bekommeren om de evolutie der Franschtalige rechtspraak en waaromtrent deze laatste zich trouwens ook allerminst zal bekommeren.

Er zullen in België twee soorten recht zijn.

Het eene zal de tegenwoordige traditie van het Belgische recht voortzetten en zal de begonnen evolutie vervolgen. Het andere zal zelf zijn eigen basis bouwen, het zal misschien materiaal ontleenen aan onze Noorderburen, het zal zich na korten tijd een eigen persoonlijkheid weten samen te stellen en zal misschien verschillende doeleinden nastreven.

Het sociale leven is verschillend in Vlaanderen en in Wallonië. De eenheidsvorm van het recht zou dreigen te breken.

Daar nu ligt juist het eigenlijke taalvraagstuk op het gebied van het recht. De Fransche dagvaardingen en vonnissen in het Vlaamsche land hebben zeer weinig belang; het zijn slechts prikkelende onaangenaamheden waa-aan met een weinig goeden wil gemakkelijk kan verholpen worden.

De vraag reikt veel verder: het vlaamsche volk, nadat het een eigen cultuur heeft doen ontstaan, wenscht ook een eigen recht in het leven te roepen.

Is zulks een goed of een kwaad? Lezer, dergelijke betwistingen brengen zeer spoedig de gemoederen in roering, en ik houd zoozeer aan mijn rust.

De wijze waarop de schrijver van dit artikel het vraagstuk der vervlaamsching van het gerecht beschouwt is zeer zeker origineel. Wij zijn stellig niet gewoon in de Fransche pers van ons land artikels te lezen waarin op zoo scherpe wijze de toestand wordt ontleed.

Het is onbetwistbaar dat zekere gedeelten van dit artikel volkomen juist zijn. De onweersaanbare beweging voor de vervlaamsching van het rechtswezen in onze gewesten is inderdaad niet meer een streven dat enkel voor doel heeft zekere grieven te doen verdwijnen. Ieder van ons beseft maar al te wel dat deze grieven geen oorzaak zijn van den abnormalen toestand die thans heerscht, maar wel een gevolg daarvan. Zooals de schrijver van het hierbovenstaand artikel het zeer goed ziet gaat het om iets veel hooger, om de verwezenlijking van eene Vlaamsche wetenschappelijke rechtscultuur. Dat deze rechtscultuur niet meer uitsluitend gericht zal zijn op Frankrijk is volkomen natuurlijk en het is ook zeer waar dat ze noodzakelijk aansluiting zal zoeken met de rechtsgeleerde wereld van Nederland.

Waar echter schrijver faalt is waar hij meent dat een vervlaamscht gerecht volledig vreemd zou blijven aan de evolutie der Fransche rechtsleer. Er is geen enkel Vlaming die het er zou willen op aanleggen dergelijk kleinzielig doel na te streven. Steller schijnt trouwens weinig op de hoogte te zijn van de rechtscultuur zooals ze thans leeft in Nederland en hij schijnt niet te beseffen welke grondige kennis de meeste Nederlandsche rechtsgeleerden hebben van de Fransche rechtswetenschap. Hoe deze niet alleen terdege op de Universiteiten bestudeerd wordt en er het voorwerp is van talrijke academische proefschriften, doch ook hoe de meening van Fransche schrijvers een zeer ernstige invloed heeft op de ontwikkeling van het Nederlandsche recht.

In veel grooter mate dan de Nederlandsche wenschen wij volkomen op de hoogte te blijven van alles wat in Frankrijk op het gebied van het recht gebeurt. Doch wij wenschen niet eenzijdig te blijven zooals men dit tot nu toe in ons land over het algemeen geweest is. Wij wenschen ook te weten wat er in Nederland, in Duitschland en elders gebeurt op het gebied van het recht en wanneer wij er toe komen een eigen Vlaamsche rechtscultuur te scheppen, zooals de steller van het artikel het voor een nabije toekomst voorziet, dan zal deze cultuur er een breedere en een rijkere zijn dan diegene die we tot nu toe gekend hebben.

Bibliographie

Paul Maurice ORBAN: La Responsabilité des Pouvoirs Publics devant la Doctrine et la Jurisprudence Belges. Parijs. De Boccard 1931.

Mr P. M. Orban, docent aan de Gentsche Hooogeschool en Stokhouder der Balie van Dendermonde, geeft ons in dit werk de tekst van drie voordrachten welke hij in de maand Maart van dit jaar hield voor de Rechtsfaculteit der Universiteit van Bordeaux.

In de voorrede drukt schrijver er op dat deze uiteenzetting hoofdzakelijk bedoeld is geworden voor een Fransch publiek. Zulks neemt niet weg dat het werk van prof. Orban ook voor de Belgische juristen van zeer groote waarde is.

Er kon stellig geen beter onderwerp gekozen worden door een Belgisch jurist om te worden behandeld voor een Fransch rechtsgeleerd publiek dan het veel omstrede vraagstuk van de Verantwoordelijkheid der Openbare Macht.

Waar in Frankrijk dit probleem op zoo schitterende wijze opgelost is door de rechtspraak van de « Conseil d'Etat », vormt het in ons land een twistvraag die in het brandpunt staat van de belangstelling der juristen en die het voorwerp is van een belangrijke rechtsleer en rechtspraak.

Het is het doel geweest van prof. Orban de verschillende stellingen die door vooraanstaande rechtsgeleerden in België zijn uiteengezet geworden over dit vraagstuk, in hunne groote lijnen te schetsen en tevens de evolutie van de rechtspraak op dit punt aan te wijzen en hij is in deze synthese schitterend geslaagd.

In zijne eerste voordracht behandelt schrijver, na het onderscheid vastgelegd te hebben tusschen het Fransch systeem der administratieve rechtspraak en het Anglo-saksisch systeem dat alle administratieve handelingen in de sfeer van het gewoon recht betreft, de oorzaken die de constituanten van 1830 er toe gebracht hebben geen « Conseil d'Etat » in België in te richten.

Aan de hand van onze geschiedschrijvers en van onze beste leeraren in publiekrecht toont schrijver aan hoe het de bedoeling der wetgevers van 1830 geweest is in het belang van de individuele vrijheid en als reactie tegen de revolutionaire decreten en de bevelen van Koning Willem, den voorrang van de rechterlijke macht tegenover de administratie te verzekeren, doch hoe zij tevens de meening toegedaan waren dat het noodzakelijk was aan de bevoegdheid der rechterlijke macht de betwistingen van politieke aard te onttrekken en zulks bij middel van wetgevende maatregelen.

Schrijver vindt in de bestaande grondwettelijke teksten en in de verklaringen der opstellers onzer grondwet de mogelijkheid tot het inrichten van een Hof van Administratieve Rechtspraak in België niet enkel met bevoegdheid tot nietigverklaring maar wel met volledige rechtzeggende bevoegdheid.

Deze basis vastgelegd zijnde onderzoekt schrijver de houding van de rechtspraak sedert de

laatste eeuw op het stuk der administratieve betwistingen.

Na aangetoond te hebben hoe de eerste rechtspraak van ons Hof van Verbreking fed beïnvloed is geworden door de leer van Henrion de Pansey, bespreekt schrijver de voornaamste arresten die door ons hoogste rechtscollege op het besproken gebied geveld werden. Hij stelt in het licht wat al juridische subtiliteiten er uitgedacht zijn geworden om het princip van de scheiding der machten gaaf te houden; onderscheiding tusschen « acte de gestion » en « acte d'autorité », tusschen « acte de délibération » en « acte d'exécution » enz., om te besluiten dat men in de vooroorlogse periode voor de redding van een beginsel een wanhopige warboel geschapen had, die volstrekt niet de minste rechtszekerheid bood en die in de meeste gevallen het rechtsbewustzijn totaal onbevredigd liet.

Verder worden in korte lijnen de leerstelsels uiteengezet waarin dit vraagstuk doctrinaal behandeld wordt: dat van Laurent die in beginsel de verantwoordelijkheid van het Staatsbestuur verkondigde, de gekende stelling van Prof. Marq gesteund op het princip van de gelijkheid der burgers voor de publieke verplichtingen.

In de derde voordracht welke schrijver betitelt « Orientations nouvelles », toont hij aan hoe in de laatste jaren de toestand zich stilaan gewijzigd heeft. Hij wijst op de invloed der werken van Bourquin, Wodon en Velge en bespreekt de wijziging van de rechtspraak van het Hof van Verbreking in het beroemd arrest van 5 November 1920. Dit arrest heeft nochtans nog niet de afdoende oplossing gebracht. Schrijver zet uiteen, aan de hand van kritieken van Procureur-Generaal Meyers, bij het Beroepshof te Luik, aan welke beperkingen de rechterlijke oplossing van het vraagstuk der verantwoordelijkheid van de Openbare macht nog onderhevig is. Het beginsel dat thans geldt bij ons Verbrekingshof, dat het staatsbestuur verantwoordelijk is telkens er een burgerlijk recht in hoofde van een privaet persoon gekrenkt wordt, geeft geen voldoende waarborg. Al wat niet binnen het begrip, burgerlijk recht, valt, is nog niet behoorlijk gevrijwaard tegen administratieve willekeur. Politieke en administratieve rechten kunnen nog niet rekenen op de bescherming van onze rechtbanken.

Schrijver is dan ook een enthousiast voorstander van de instelling van een Staatsraad. Dit lichaam zou te beslissen hebben in alle gevallen waarin spraak zou zijn van de verantwoordelijkheid van het staatsbestuur, en prof. Orban besluit zijn werk met een beknopte uiteenzetting van het wetsvoorstel van den heer Carton de Wiart en geeft desaangetoond eenige kritische wenken.

Schrijver is de meening toegedaan dat we er alle belang zouden bij hebben ons in breede mate te inspireeren aan het stelsel dat thans in voege is in Frankrijk en dat daar zulke uitstekende vruchten heeft afgeworpen.

De zeer groote verdienste van het werk van prof. Orban bestaat er in dat hij deze stof die verspreid lag in een zeer groot aantal werken en rechterlijke beslissingen, op schitterende wijze heeft weten te synthetiseeren.

Niet alleen voor het Fransch publiek zullen deze voordrachten uiterst belangrijk geweest zijn. Vooral ten onzent was het noodig het delicaat vraagstuk van de verantwoordelijkheid der openbare macht van uit een verheven standpunt te overzien, en de groote lijnen te schetsen van de evolutie onzer rechtsleer en rechtspraak op dit punt.

Het werk van professor Orban zal bij zeer vele juristen die zich tot nog toe minder met dit bijzondere vraagstuk hadden bezig gehouden, de overtuiging in het leven roepen dat het dringend noodig is in ons land de administratieve rechtspraak te organiseren.

R. V.

Mededeelingen

RUBRIEK

« NEDERLANDSCHE VAKTERMINOLOGIE »

Waarde Redactie,

In nr 8 van het steeds mooier « Rechtskundig Weekblad » (6n December 11.) wordt onder de hoofding « Nederlandsche Vakterminologie » een reeks termen aangegeven betreffende de erfdiensbaarheden.

« Mur mitoyen » moet volgens steller door « gemeene muur » vertaald worden en « mitoyenneté » heet in het Nederlandsch « Gemeenschap ».

Bellefroid geeft aan « Mitoyen=gemeen, mandeelig — Mitoyenneté=gemeenschap, mandeeligheid.

Ik heb het nu met de woorden « gemeen, gemeenschap, gemeenschap » steeds aan den stok gehad.

Mij dunkt dat ze niet weergeven wat de Fransche term mitoyen bevat en veel meer door « commun » zouden dienen vertaald te worden. Nu is « mur commun » zeker iets anders dan « mur mitoyen ».

Wel is het in het gewoon spraakgebruik « gemeen » de algemeene gebruikte term en kent het volk de term mandeelig niet.

Toch meen ik dat hij te verkiezen is.

Hij sluit de dubbelzinnigheid uit die « gemeen » en « gemeenschap » in zich bevatten en voldoet juist daarmede aan de allereerste vereischte waa-aan elke rechtsterm moet voldoen.

Daarbij als de term « gemeen » meer gebruikt is, in het gewoon spraakgebruik, dan de term « mandeelig », dan is het vooral omdat de notie zelf van de mandeeligheid niet gekend is buiten de juridische kringen en dus is dat geen reden om de termen « mandeelig » en « mandeeligheid » te verwerpen. Integendeel, het is juist een reden om ze te verkiezen want wij moeten zeker trachten de termen uit het gewoon spraakgebruik niet te bezigen in de vaktaal, « met een andere betekenis » dan ze in het gewoon spraakgebruik hebben.

Van Dale en Gallas-herckenrath geven ook mandeelig aan in betrokken zin. Verder heb ik mijn opzoekingen niet kunnen doordrijven.

Zou U deze bemerkingen niet eens onder oogen van de betrokken opsteller kunnen brengen a.u.b.

Er zijn misschien filologische of rechtshistorische redenen die het woord « gemeen » doen verkiezen boven de term « mandeelig ». Ik ben in die vakken ver van bevoegd.

Maar nog weet ik niet of de aldaar gevonden

redenen zouden opwegen tegen de hooger aangehaalde redenen.

Met achting en confraterneele gevoelens,

Brugge.

L. B. VANDEN BUSSCHE.

Rechterlijk leven

JURILEUM VAN DEN HEER J. DE WINTER
Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen

Op Zaterdag 5 December werd te Antwerpen het jubileum gevierd van den Heer J. De Winter, Voorzitter der Rechtbank, die sedert 25 jaar dit hoog ambt uitoefent. De plechtigheid had plaats in het Assisenhof, waar een zeer groot aantal magistraten, advokaten en notarissen, den jubilaris waren komen huldigen. De Heeren Staatsministers Paul Seghers, Louis Franck en Frans Van Cauwelaert waren aanwezig. Verder merkten wij de tegenwoordigheid op van den Heer Baron Joly, eerste Voorzitter van het Beroepshof, van den Heer Hodum, Raadsheer bij het Hof van verbreking, van zeer talrijke raadsheeren bij het Beroepshof en leden van het parket generaal. De magistratuur van Antwerpen was volledig.

De jubilaris werd bij zijn intrede in de Assisenzaal door uitbundig handgeklap van al de aanwezigen begroet. De Heer Montens, onder-Voorzitter der Rechtbank, sprak een diepgevoelde rede uit. Hij wist treffende woorden te vinden om de bijzondere verdiensten van den Heer De Winter te kenschetsen en deed uitschijnen welke groote gaven van geest en hart de Heer Voorzitter bij de uitoefening van zijn ambt had weten aan den dag te leggen. Op zeker oogenblik kon spreker slechts moeilijk de emotie, die hem bemeesterde, onderdrukken. Zijn gevoelvolle rede vond de grootste instemming.

De Heer Voorzitter De Winter, aan wie een prachtige medaille werd aangeboden met zijn beeltenis, vervaardigd door den gekende beeldhouwer Maucquoy, antwoordde in zeer gelukkige termen om al de aanwezigen te bedanken. Hij bracht de hulde, die hem gedaan werd, over op heel de Antwerpsche magistratuur.

Gedurende langen tijd nog bleef het talrijke gezelschap, dat den jubilaris was komen huldigen, bijeen en in de anders zoo stroeve Assisenzaal was het nu een uiterst gezellige vergadering waar, onder het drinken van een glas champagne en het rooken van een lekkere sigaar, de opgewekte stemming heerschte.

Wij mogen niet nalaten te vermelden dat de Heer Onder-Voorzitter Montens de tweede helft van zijn rede in de Nederlandsche taal uitsprak en dat hij er op wees hoe, in taalopzicht, met de toestanden van het verleden diende gebroken te worden en hoe, voor de Rechtbanken, het Vlaamsche recht in volledige mate diende erkend.

De Heer Voorzitter beaamde in zijn antwoord deze opmerking en, eveneens in het Nederlandsch voegde hij erbij dat het volstrekt noodzakelijk was dat in het Vlaamsche land alle magistraten niet enkel het Nederlandsch op behoorlijke wijze zouden kennen, doch dat ze die taal zwierig en sierlijk dienden te kunnen spreken en schrijven zooals het geleerde menschen betaamt.

En op geestige wijze voegde de jubilaris hieraan toe: « Zulks zal trouwens niemand van ons moeilijk vallen; het Vlaamsch zit ons in het bloed en wij spreken en schrijven het voortdurend, zelfs... in het Fransch ».

Het was een uiterst welgelukte viering.

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 4 December 1931:

Is aan den heer Dierckx (J.-A.-M.-J.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Turnhout.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eertitel van zijn ambt;

Zijn benoemd:

Tot plaatsvervangend rechter:

In het vrederecht van het kanton Rousselaere, de heer Staessens (A.-G.-P.), advocaat te Rousselaere, ter vervanging van den heer Beheyte, die tot een ander ambt is beroepen;

In het vrederecht van het kanton Deynze, de heer Stocquart (R.-A.), advocaat te Gent, ter vervanging van den heer Philippo, die tot een ander ambt is beroepen;

In het vrederecht van het kanton Maaseik, de heer Humblé (J.-M.-V.-G.), doctor in de rechten, notaris te Maaseik, ter vervanging van den heer Evers, die als zodanig aftreedt;

Tot boventallig toegevoegd referendaris in de rechtbank van koophandel te Kortrijk, de heer Parmentier (A.-M.-D.), advocaat te Kortrijk;

Tot griffier bij het Hof van beroep te Brussel, de heer Verbeemen (N.-L.-M.-E.), griffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Mechelen, ter vervanging van den heer Vervacke, die als zodanig aftreedt;

Tot deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Mechelen, de heer Delmotte (V.-H.-O.), candidaat-deurwaarder te Neervelp, ter vervanging van wijlen den heer Masen;

Bij koninklijke besluiten van 5 December 1931 zijn benoemd:

Tot bijgevoegd substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, de heer Bekaert (H.-A.), advocaat te Elsene, ter vervanging van den heer Beeckmans de West-Meerbeek, die werkelijk substituut is geworden door dat de heer Maenhout zijn ontslag heeft gegeven;

Tot vrederechter van het kanton Boom, de heer Jans (E.-M.-J.-G.), advocaat, plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het 2° kanton Antwerpen, ter vervanging van den heer Van Nuffel, die tot een ander ambt is beroepen.

NOTARIAAT

Bij koninklijke besluiten van 4 December 1931:

Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer Vermoelen (L.-P.-F.-M.), uit zijn ambt van notaris ter standplaats Hoboken;

Aan den heer Spaey (J.-A.-A.-M.), uit zijn ambt van notaris ter standplaats Eecloo.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt;

Aan den heer Teirlinck (P.-M.-G.), uit zijn ambt van notaris ter standplaats Wachtebeke.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt;

Zijn tot Notaris benoemd:

Ter standplaats Hoboken, de heer Vermoelen (A.-J.-J.-F.-H.-M.), candidaat-notaris te Hoboken, ter vervanging van den heer Vermoelen, L.;

Ter standplaats Eecloo, de heer Spaey (J.-E.-A.-A.-M.), candidaat-notaris te Eecloo, ter vervanging van den heer Spaey, J.-A.-A.-M.;

Ter standplaats Wachtebeke, de heer Teirlinck (G.-L.-M.-P.), candidaat-notaris te Wachtebeke, ter vervanging van den heer Teirlinck, P.

Bij koninklijk besluit van 5 December 1931 is tot notaris ter standplaats Antwerpen benoemd, de heer Verelst (J.-P.-M.), notaris te Berchem, ter vervanging van wijlen den heer Lefebvre.

HOVEN EN RECHTBANKEN VOOR OORLOGSSCHADE

Bij koninklijk besluit van 1 December 1931 is in het Hof van oorlogsschade te Gent de tweede kamer afgeschaft.

Bijgevoeg wordt een einde gemaakt aan het mandaat van den heer de Smet, kamervoorzitter.

Dat besluit treedt in werking den 31n December 1931.

Balieleven

Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen

JUBILEUM VAN Mr VALERIUS

Op Zaterdag 19 December zal Mr Alfred Valerius, oud-stokhouder der Balie van Antwerpen, gevierd worden voor zijn vijftigjarig beroepsjubileum.

Er zal om 3 uur 's namiddags een plechtigheid plaats hebben in de Assisenzaal van het Gerechtshof te Antwerpen.

Mr Valerius is niet enkel een der bekwaamste advokaten van onze Balie, hij is ook op wetenschappelijk gebied een autoriteit van allereersten rang en van zijn hand verschenen werken over administratief recht, die algemeen gewaardeerd zijn.

Buiten dit is Mr Valerius een van onze vriendelijkste en hartelijkste confraters en het lijkt geen twijfel dat zijn beroepsjubileum met groot enthousiasme zal gevierd worden.

LESSEN IN PRACTISCH ZEERECHT

In zijn 2de lezing van Vrijdag 4 December, behandelde Kapitein Meulemeester: « Het Manoeuvreren met Enkelschroef Schepen ».

Door ontbinding der kracht welke op de schroef werkt, toonde hij hoe de voortstuwer zijwaarts op het schip werkt en een rechtse schroef voortuitslaand het achterschip naar rechts, achteruitmalend naar links verplaatst; hoe het schip reageert onder de tegenovergestelde drukken welke op het roer werken bij vooruitgaand schip en achteruitwerkende machine.

De meest gebruikelijke manoeuvres van het schip maakte hij aanschouwelijk: anker op gaan, aan de kade komen met en zonder stroom, het schip vastnemen, de kade verlaten, ankeren, met krabbend anker manoeuvreren, vertruïen, in de laag stoomen, verhalen met en zonder sleepbooten.

Daarna sprak hij over den invloed van den wind op deze manoeuvres en over de krachten ontstaan door zuiging en golfslag. Voorts gaf hij uitleg over het sleepen en gesleept worden, voortaan gespannen of langs zij vastgemaakt, ook hoe stuwkracht geleverd wordt door duwen; hij eindigde met een overzicht der verschillende manoeuvres die een gesleept vaartuig kan uitvoeren om aanvaring te voorkomen.

In zijn volgende lezing, op 18 December, zal Kapitein Meulemeester handelen over de plaatsbepaling van het schip.

VLAAMSCH E JURISTEN,

Gebruikt en verspreidt de Vlaamsche wetenschappelijke rechtliteratuur.

Prof. M. A. KLUYSKENS: Beginselen van Burgerlijk Recht.

I. De Verbintenissen (2e druk).

II. De Erfenissen.

III. De Schenkingen en Testamenten.

Prof. M. N. GUNZBURG: Het Huwelijkscontract.

Prof. M. L. FREDERICQ: Beginselen van het Belgische Handelsrecht.

Prof. M. P. BELLEFROID: Dictionnaire Français-Néerlandais des termes de droit (3e druk).

Curiosa

Een brusselsch advocaat onlang op het Vrederecht van Wolvertem:

« Monsieur le Juge, les demandeurs sont les héritiers présomptifs de mon client, qui est leur bienfaiteur et dont ils envient les biens, parce qu'il est un peu long à vivre.

Op de boetstraffelijke rechtbank te Leuven, een tijdje geleden:

De raadsman der Burg. Partij. — M. de Voorzitter, de Burgerlijke partijen verdienen alle medeliden; het zijn twee arme ongelukkige wezen».

De Voorzitter — Welk is hun ouderdom Meester? Treedt hun voogd op?

De raadsman der B. P., na lang gegrabbeld te hebben in zijn papieren. — De een geboren in 1872, de andere wees in 1875!..

Uitgever: Drukk. « Mercurius »

Best.: R. Van Cauteren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95